

Ob prvem letu invazije v Evropi

NEMCIJA LEŽI NA TLEH RAZRUŠENA; DEMOKRACIJA TRIUMFIRA NAD FAŠIZMOM

BILO JE 6. JUNIJA 1944, ko so okrog zemeljske oble svignile vesti: Invazija se je pričela — druga fronta v Evropi je otvorjena! Na angleških obrežjih je stalo nad 1 milijon mož s polno opremo, čakajoč prevoza. Na drugi strani rokavskega zaliva je divjal grom, padalo je žveplo in ogenj z tisočev letal vseh tipov. Umetni dim je zagrinjal pogled na morje in za umetnim dimom so se bližali po razjarjenih valovih tistega tedna zavezniški transporti. Posebni izšolani gradilci so gradili in sestavljali v bližini obrežja pomole za izkrčavanje. Bojne ladje so bruhale ogenj na nazijske pozicije po francoskem obrežju. Bil je vojni vihar, ki se da primerjati le peklu.

Se pred dnevom tsitega jutra so izkrčevalne barke izkrčevale številne oddelke na obrežja Normandije. Izkrčevalne barke, ki so vozile od velikih transportov čete do obrežja, so se vrstile, kakor se vrsti na kakem jezeru vrsta rac, ena za drugo so se vrstile, odlagale svoj tovor in zopet nazaj k matični ladji in zopet k obrežju s tovorom. V par urah je bilo izkrcanih na tisoče ameriških in angleških za to invazijo posebej izučeni mož. Šlo je vse po načrtu. Sovražnik je bil iznenaden, invazija je uspela. Začela se je največja bitka v zgodovini. Zgodovinska bitka od katere je bila odvisna bodočnost vojske, pa tudi bodočnost vsega sveta. Tisti dan je odločil, ali bo na svetu vladalo tiranstvo, ali pa bo (Nadaljevanje na 4. strani)

ZRAČNI NAPAD NA OSAKO; DRUGE RAZNE VESTI

Otok, Guam.—Več kakor 600 težkih ameriških bombnikov je izvajalo oster zračni napad na japonsko mesto Osaka, kjer se nahajajo velike japonske orožarne. Več kakor 2,500 tonov bomb je padlo na mesto v napadu, ki je trajal nad tri ure. To je že tretji večji zračni napad na to mesto. 11 in pol kvadratnih milj so bombe popolnoma razdejale, pravi vest. Osaka je kakih 250 milj južno zapadno od Tokio in je šlo pred vojno okrog 3,250,000 prebivalcev.

Iz Filipinov poročajo, da so ameriške čete vpadle na novih krajih na otok Mindanao, ki se nahaja na južnem koncu filipinskih otokov. Vpad je uspel in Japonce bolj in bolj stiskajo v popolni obupni položaj na Filipinih.

Iz Okinawe poročajo, da so Amerikanci zasedli zračno postajališče pri prestolnem mestu Naha. Amerikanci so zdaj vrgli japonske čete čisto na južno konico otoka. Le še kakih 25 kv. milj ozemlja drže Japonci. Radio objava v Tokio je omenjala v četrtek jutro, da Okinawa je izgubljena in da je pričakovati skorajšnje invazije na japonsko domače otočje. Omenjalo se je tudi, da taktika "samomorilskih" oddelkov ne uspeva, kakor je bilo pričakovati.

OPA ZNIZAL ODMERKE; ZALOGE MESA MANJŠE

Washington, D. C.—Odmerki hotelom in restavracijam za meso, masti, konzervirano sadje in zelenjave so po odredbi OPA urada znižani od 12 do 25%. Tekom meseca julija bodo dobili 20% manj mesa in masti; od 12 do 15% manj konzerviranega sadja, kakor pa jim je bilo dovoljeno dosedaj. Ta odredba se pa tiče le bolj večjih restavracij. Male restavracije bodo s to odredbo prizadete le v toliko, kolikor bo manj mesa in kontroliranih jestvin an trgu.

Na drugi strani pa objavlja vojni urad za prehrano, da so se zaloge mesa v deželi zmanjšale za najmanj 9%, kar pomeni, da bo prihodnje mesece to je v juliju, avgustu in septembru za toliko manj mesa na

Posnetek iz zraka prikazuje mesto Juelich v Nemčiji, kjer so se vršili teški boji. Zdaj ni drugega kakor same razvaline. Tudi eno samo poslopje ni ostalo celo pred divjanjem bomb in topovskih krogel, ki so tudi izkopale velike jame v zemlji.

JAPONSKI SAMOMORILSKI LETALCI NIMAJO USPEHA

Washington, D. C.—Ameriški podadmiral Mitscher javlja mornariškemu uradu, da ameriške sile uspešno obračunavajo s takoimenovanimi japonskimi "samomorilskimi letalci". Mitscher pravi, da do 90% teh japonskih letalcev sploh ne pride skozi obrambni ogenj. Od tistih ostalih 10% pa je zopet do 90 sestreljenih, tako da komaj en odstotek pride skozi. Glede novih japonskih vojnih letal, o katerih so prve vesti vedele povedati, da so hitrejši od ameriških letal ter da se Japonci poslužujejo novih metod in taktik v zračnih bojih, pravi Mitscher dalje, da doslej ne prekaša ameriških letal nobeno japonsko letalo. Glede vojne v Pacifiku je pa pristavil, da smo še daleč od popolne udaje sovražnika. A do tega pridemo, samo nam dajte potrebne orožja in podpore, da sovražnika popolnoma zbijemo in udaja pride.

RIBBENTROPA IŠČEJO V LONDONU

London, Anglija.—Angleškimi vojaškimi krogi je prišlo na uho, da mora biti bivši Hitlerjev zunanji minister von Ribbentrop najbrže med nemškimi ujetniki v Angliji. Pomešati se je moral med navadne ujetnike pod drugim imenom. Posebni detektivji stikajo za njim.

CHICAŠKI VOLILCI ZA JAVNO LASTNIŠTVO TRANSPORTACIJE

Chicago, Ill.—Volilci mesta Chicago in Cook okraja so glasovali 4. junija skoro 6 proti 1 za javno lastništvo prevoznih sistemov. Mesto in okraj bosta prevzela po ocenitvi in po posebnih pogodbah lastništvo družb, ki lastujejo prevozne sisteme v mestu in okraju.

nižja količina, kakor v sedanjem četrletju.

Ker za prihodnje leto ne kaže posebnega izboljšanja v tem oziru se bodo ljudje morali pač privaditi drugim vrstam jedlom. Uživati bodo morali več močnatih jedi, več zelenjave, krompirja, itd., katerih predmetov je dovolj na razpolago.

KRATKE VESTI

London, Anglija.—Podtajnik za angleške dominjone Paul Emrys-Evans je izjavil pred parlamentom, da ni podlage da bi Irsko dolžili glede nevtralnosti, da je isto prekršila. Pristavil pa je, da je irsko nevtralnost stališče ogrožalo zaščito Anglije.

Bedford, Mass.—Včeraj se je vrnil iz Evrope znani general George S. Patton, Jr., ki je vodil tretjo ameriško armado najprvo v severni Afriki, na to v Siciliji, Italiji in potem v Normandiji in Nemčiji. Priredili mu bodo velik sprejem.

London, Anglija.—Angleška vlada je odklonila, da bi se v angleških premogokopih zaposlevalo nemške rudarje. V zapadni Nemčiji, kjer so razbiti rudniki je zdaj na razpolago dosti rudarjev, ki so brez dela. A v Angliji jim ne bodo dali dela, pravi vest.

Dunaj, Avstrija.—Avstrijska radio postaja je obelodanila, da na Češkem razsaja legar. Iz Anglije je dospelo deset letal s potrebnimi kemijami, da se epidemija nevarne bolezni zaustavi.

Washington, D. C.—Zvezni urad za civilno obrambo (Office of Civilian Defense) bo bo odpravljen z dnem 30. junijem, pravi vest iz Bele hiše. Predsednik Truman je obvestil kongres, da ni treba več določevati stroškovnega proračuna za omenjeni urad.

Washington, D. C.—Kongresnik Lesinski, demokrat iz Michigan, je predložil v kongresu predlog, da se vdovi Mrs. Eleanor Roosevelt po predsedniku Franklinu D. Rooseveltu določi letna penzija \$5.000.00. To je običaj za vdove po predsednikih Zd. držav.

New Delhi, Indija.—Vsled francoskega bombardiranja mesta Damaskus v Siriji je vznemirjen ves muslimanski svet. Muslimanske delavske unije v Indiji protestirajo proti francoskemu koraku v Siriji. Damaskus je tretje mohamedansko sveto mesto.

London, Anglija.—Norveški kralj Haakon, se je v sredo odpeljal z angleško ladjo Norfolk proti Norveški, kamor se vrača po petih letih odsotnosti. Kralj Haakon je vedril tekom vse vojne v Angliji.

ZAVEZNIKI PRIČELI Z UREJEVANJEM NEMCIJE

Berlin, Nemčija.—V to mesto so dospeli glavni zavezniški poveljniki na zapadu general Eisenhower, angleški maršal Montgomery, francoski general De Lattre de Tassigny in ruski maršal Žukov. To so vojaški predstavniki "veliki štirih". Prvi korak, ki so ga storili je, da so Nemčiji dali nazaj meje, ki jih je imela leta 1937. Vsa druga ozemlja bodo šla nazaj deželam, katerim so spadala pred nemškimi osvajanjem. Nemčija bo zdaj uradno okupirana, kakor določeno že v Jalti. Do Labe zasedejo Rusi, odtam naprej ves severni del do zapada Anglija. Francija zasede pas ob Reni in južni del Nemčije Amerikanci. Rajhu je vzeta vsa oblast in ker Nemčija nima nobene vlade bo vsa oblast v rokah zmagovalcev. Vse nemške vojaške in druge organizacije se imajo razpustiti in z njimi bodo razpolagali Zavezniški kakor bodo uvidevali potrebno. Politične meje bodoče Nemcije bo rešila mirovna konferenca. V Berlinu bo skupni zavezniški svet, ki bo odločal v zadevah, ki bodo zahtevale skupnih nastopov. Glede Avstrije in drugih zadev še ni nič znanega, kako bodo odločili.

KITAJCI DOSEGLI NOVO ZMAGO

Chungking, Kitajska.—Poluradna kitajska vest omenja, da so kitajske čete zasedle luko Siapu, 75 milj severno nad Foochowom. Vest dalje omenja, da Japonci se umikajo ob obrežju proti Wenchowu, ki je 220 milj južno od Sanghaja.

FRANCOZI PREDLAGAJO NAČRT

Pariz, Francija.—Francoska vlada je predlagala, da naj vprašanje Sirije reši "velika petorica", to je Anglija, Rusija, Francija, Kitajska in Zdr. države. Churchill ta nasvet ni polvil in pravi, da ta zadeva spada v področje Anglije, Francije in Zdr. držav, in ga naj ta "trojica" reši.

314.000 JUGOSLOVANOV SE ODPRAVLJA DOMOV IZ NEMŠKIH TABORIŠČ

Washington, D. C.—Po več sto raznih taboriščih v Nemčiji je vsega skupaj 314.000 Jugoslovanov, ki so bili siloma odpeljani za delo v Nemčiji. Tako je poročal beograjski radio te dni. Izmed vseh teh delavcev jih je 98.000 v Avstriji, kakor trdi imenovani radio.

Zdravje teh internirancev je precej slabo. Dokler niso bili osvobojeni, so dobivali skrajno malo hrane, veliko manj, kakor je najmanjša potrebna količina za življenje, kar je povzročilo splošno oslabelost. Ko je prišlo osvobojenje in so dobili več hrane, je bila ta hitra sprememba kriva, da so mnogi umrli. Njihovi želodci so bili že tako oslabei in skrčeni, da za nekatere ni bilo več pomoči, drugi pa bi bili ostali, ko bi bili prav polagoma in pomalem začeli jemati malo več hrane. Veliko jih je pokosila tudi vročinska bolezen.

Beograjska objava se pritožuje, da zavezniške okupacijske armade niso zadosti poskrbele za te tujezemске delavske ujetnike, da so bile počasne s svojo zdravniško postrežbo, niso takoj ločile okuženih od zdravih, in da so jim dale samo več hrane, ne pa take hrane, ki bi bila zanje najbolj primerna. Kljub tem pomanjkljivim in resnim razmeram pa se je razvilo med interniranci prav živahno delovanje. V vsakem taborišču so bili upostavljeni posebni odbori za repatriacijo internirancev, to je za njihovo povrnitev v domovino. Ti odbori vodijo kulturna in politična delovanja, med raznimi drugimi stvarmi tudi izdajanje posebnega dnevnika za internirance.

Delegacija obstoječa iz osmih jugoslovanskih uradnikov sedaj deluje skupno z zavezniškimi oblastmi v Nemčiji. Urejeno je že, da bodo jugoslovanski interniranci poslani iz svojih sedanjih taborišč, nekateri v mesto Dachau, drugi pa v mesto Salzburg, iz teh dveh zbiralnih in odhodnih postaj bodo pa odpotovali v Jugoslavijo. Celi proces repatriacije bo trajal več tednov. Kot je bilo objavljeno po radiu, bodo prišli najprej na vrste politični interniranci in vojni ujetniki, potem šele prisilno odvedeni delavci.

Nadaljnje poročilo iz Jugoslavije, poslano po TANJUG, na naznanja, da je 28. maja prišla v Zagreb skupina tujezemskih častniških poročevalcev. Zastopniki oddelka za tisk pri narodni hrvaški vladi so jih lepo sprejeli na zagrebškem letališču kakor tudi zastopniki listov Naprijed in Vjesnik.

Hostje bodo ostali več dni na Hrvaškem in se seznali z razmerami v deželi, potem pa bodo istotako nekaj časa prebili v osrednji Sloveniji kakor tudi na Primorskem in v Istri. V skupini so tudi zastopniki Zedinjenih držav, Francije in Švice.

PROBLEMI SVETOVNEGA VARSTVENEGA ODBORA

San Francisco, Calif.—Svetovna konferenca je prišla na mrtvo točko in njeno delo nikakor ne more naprej, dokler se kako ne izgladijo razlike med stališčem Rusije na eni strani in stališčem Zedinjenih držav, Anglije, Francije in Kitajske na drugi strani.

V zbor 49 narodov je bila pripuščena tudi Danska. Tako je zdaj na konferenci zastopanih 50 združenih narodov. Glavne težave obstojajo v tem, da se petero vodilnih narodov ne more zediniti glede pravic in nalog svetovnega varstvenega odbora. Glede tega je bila sklenjena pogodba na Krimski konferenci med Rooseveltom, Churchillom in Stalinom. Izgleda pa, da so Zedinjene države to pogodbo po svoje razumele in tolmačile drugače, kakor pa Rusi pravijo, da je v resnici bilo sklenjeno. Ameriški državni podtajnik Joseph C. Grew je 24. marca izdal izjavo, pozneje pa je državni tajnik Stettinius izdal ravno tako izjavo glede pravic oporekanja pri svetovnem varstvenem odboru. Preden sta izdala te izjave, nista o njih obvestila Rusije, ki zdaj pravi, da na Krimski konferenci ni bilo o tej zadevi res tako sklenjeno, kakor ona dva trdita. Prinesli so na dan že spravljene stenografske zapise

nike Krimske konference, toda izgleda, da se ameriška razlaga in sedanje stališče o tej zadevi ne strinja s tistim, kar je bilo res sklenjeno med tremi velisilami na Krimu, zato Rusija vztraja na svojem stališču. Predsednik Truman je poslal Harryja L. Hopkinsa v Moskvo, da bi ta pregovoril Stalina, naj malo odjenja. Premier Churchill je menda storil nekaj podobnega. Takole je bilo sklenjeno v Jalti, pravi Rusija: Varstveni odbor ni družba za debatanje in premlevanje, ampak je orodje, s katerim pet velikih sil podvzame dejanski nastop proti napadalcu. Tak nastop lahko pomeni uporabo sile in smrt človeških bitij. Za take sklepe pa mora vseh pet sil soglašati, drugače sklepi ne bodo pomenili nič. Za debato je mesto v svetovni skupščini, kjer ima vsak narod pravico glasovanja. Ko je pa debata končana, pa svetovni varstveni odbor ali nastopi ali pa odkloni nastop.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek

Issued every Tuesday and Friday

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscriptions:	
Za celo leto	\$4.00	For one year	\$4.00
Za pol leta	2.00	For half a year	2.00
Za četrt leta	1.25	For three months	1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:			
Za celo leto	\$4.50	For one year	\$4.50
Za pol leta	2.25	For half a year	2.25
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka jutraj predjani teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kodaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

POLITICNI UMETNIKI

V Angliji bodo imeli 5. julija narodne volitve. Angleži so jih objavili kar na hitro roko. V normalnih časih so jih objavljali po tri in štiri mesece v naprej. Ali je zdaj tako nujno? Ali so volitve v Angliji res tako potrebne? Ako so prebili brez volitev skoro blizu devet let, kako je, da zdaj niso mogli več?

Well, to je angleška zadeva, poročaj, kaj nos vtišaj v to! Angleži naj skrbijo za svoje zadeve, drugi bodo za druge. Imaš prav, ampak le na to pozabljaš, da so tudi v politiki umetniki, ki znajo godljo v političnih kotlih tako umetno mešati in gnesti, da napravijo iz nje prav to, kar hočejo.

Kaj pa je bilo potrebno napraviti v sedanjem času? Kaj in kake zveze naj imajo angleške volitve s sedanjostjo in kaj naj bi bil njihov namen? Well, ravno to je zanimivo.

Angliji je sedanja Churchillova vlada naravnost še potrebna, dokler je dežela še vedno v vojski vsaj v Aziji z Japonci. Zdj bi bilo treba posvetiti vso pozornost še zmagi v Aziji in za dosego tega je najbolj primeren državnik in voditelj v Angliji Winston Churchill. Ima potrebno izkušnost in je drzen in pogumen voditelj. Toda ne gre samo za to. Churchill bo v teh volitvah skoro gotovo zmagal. Voditelj bi lahko ostal tudi brez volitev. Ampak te volitve so Angležem potrebne za nekaj drugega. Za kaj?

V Evropi se je vojna zaključila na papirju. Strasti pa še tlijo in bodo še precej časa, kakor žerjavica pod pepelom. V vsaki državi tli. In ob pihanju sap je to nevarno. Preko Francije, Španije, Balkana, doli po arabskem svetu, celo v Aziji, povsod pihajo sape in razpihavajo žerjavico. Narodi bi radi bolj svežega zraka neke svobode, nekega sonca prostosti, kakšnega, sami ne vedo, so brez okusa, ampak za nečem streme. In ne bo nobena domišljija, da vsi dolže za evropske zadeve Anglijo, da ona nekaj meša. Da bi se pozornost mas vseh narodov obrnila na kaj drugega, da ne bodo mislili samo na to, so angleški politični umetniki zamislili narodne volitve. Prvič, s tem bodo prinesli domači javnosti zanimivo nalogo, ki jo bo reševala in se bavila z njo, mesto da bi se ukvarjala s kakimi nekoristnimi zadevami. Drugič, vsi narodi bodo tekem teh tednov gledali z zanimanjem na Anglijo in bodo pri tem trenutno pozabljali na lastne zadeve. Ako pa slučaj nanese, da bodo angleške mase pokazale svoj okus za kako drugo politično linijo, se bo ta okus zanesel kakor epidemija tudi v druge dežele, saj narod od naroda tudi v politiki mnogokrat kopira, drug drugega posnema, in tako se bo dvignilo po vsej Evropi zanimanje za volitve in njih kampanje, in ljudstva se bodo trenutno zamotila. To je umetnost, nekaj političen dim, ki zakrije oder, kakor zagrinjalo. Služile pa bodo volitve tudi za druge namene. Recimo, da Anglija spremeni v Evropi svoje politične namene in načrte. Sedanji angleški vladi bi bilo težko voziti po takih novih potih, ker bi ji predbacivali, da je preje pristala na vse kaj drugega, kakor pa zdaj ravna in izvaja. Nova vlada pa bo na take očitke odgovarjala, da so se politične smernice spremenile in da ji je narod dal druge smernice, katerim mora slediti. Volitve bodo za vse to poskrbele.

V Angliji hudo silijo v ospredje zopet laboriti, to je delavska stranka. Svoj čas je ta stranka mnogo naredila za koristni malih ljudi. Priborila je delavcem več pravic in marsikaj drugega. Njen duh pa ni ostal samo na angleškem otočju, marveč je prodiral naprej na kontinent in njegov vpliv se je čutil tudi to stran oceana v Ameriki. Morda utegne priti na površje tudi pri teh volitvah, in ako bo, potem lahko pričakujemo, da bo njen vpliv šel zopet na druge kontinente in bodo druge dežele morale računati z zahtevami za spremembe v gospodarski in socialni politiki. Vpliv laboritov bi ob zmagi prav gotovo začel s kampanjo za splošno razorožitev, kakor je začel to izvajati po zadnji svetovni vojni. To je bila sicer napaka, kakor bi bila tudi sedaj. Toda mogoče je vse. S tako zahtevo bi se ustvarjala fronta proti vsem onim deželam, ki so pristale

na zaščito miru. Sodobna Rusija hoče veljati v sodobnosti, da je prijateljica delavcev, če tudi je njeno ravnanje zelo trdo in robato ter je njen sistem bolj totalitarski kakor pa demokratičen. Sodobna Rusija je dalje trdno na stališču, da ostane oborožena velesila. V tem jo ne bo nihče pregovoril. Angleška delavska stranka zavzema čisto drugo stališče, ki je proti vsakemu oboroževanju. Tu bi nastal popolni prepad med zapadno demokracijo in ruskim vzhodom. Takó bi nastala velika razlika, ki bi vodila v jasno nasprotje proti komunistični ideologiji, na podlagi katere se izvaja v Rusiji vsa gospodarska in socialna politika.

Za vsem so spretni politični umetniki, ki delajo po preračunanem načrtu tako, da bi vsaka taka politika bila v podporo angleškim težnjam, ki so, da mora Anglija ostati med vsemi prva in voditi v mednarodni politiki. To je svoje vrste spretnost, v kateri ni vsak doma in se je drugi tudi težko priučiti. Angleži so v tem umetniki, zato so v mednarodni politiki tudi vedno na vrhu. So kakor čudodelniki, ki jih skrbno opazuješ, pa vendar ne vidiš, kedaj napravijo svoj trik.

ROJAKINJA IZ KRŠKE VASI PIŠE IZ NEMČIJE

Chicago, Ill.

Vsa ta leta, odkar so Nemci vpadli v Jugoslavijo, smo dobili silno pičila poročila naravnost od naših ljudi iz Slovenije, iz vasi na Krškem polju pa sploh nič. Niti tega nismo vedeli, ali so Krško dolino prvotno zasedli Nemci ali Italijani. Tudi razni vladni zastopniki, ki so prišli v Ameriko, nam ravno o tem delu Slovenije niso vedeli dati nobenega pojasnila. Ni še dolgo, kar je SANSov tajnik objavil v enem svojih člankov o Sloveniji, da so Nemci iz Krškega polja izselili Slovence in pripeljali tja Kočevarje, torej je ta kraj zadela ista usoda kakor sosednje Brežice in okolice prek Save, na štajerski strani. Kam so Nemci izselili ljudi iz tega kraja, tudi ne vemo. Za eno družino iz Krške vasi zdaj vemo, da so jo izselili nekam v Nemčijo. To je razvidno iz pisma, ki ga je ravnokar prejela Mrs. Anna Zorko v Chicagi. Izročeno je bilo nekemu neznanemu ameriškemu vojaku, ki ga je odposlal kot svoje pismo, v svoji kuverti in pod svojim obratnim naslovom.

Pismo je napisala ona izmed sester od Mrs. Zorko, mati in druga sestra, Reza, sta pa pripisali par vrstic. Pismo, ki nam ga je Mrs. Zorko iz prijaznosti prinesla v objavo, bo zanimalo posebno vse one, ki so doma iz istega kraja. Hvala ji. — Urednik.

Nemčija

19. maja 1945

Ljuba moja sestra Anca: Po dolgih petih letih Ti zopet napišem lahko par vrstic in Ti dam vedeti, da nismo več doma v svojih krajih, ampak smo v tej pusti Nemčiji že štiri leta. Smo morali pustiti svojo domovino in iti v Nemčijo v "logre". Selili so nas pa Nemci, ko so zavzeli Jugoslavijo.

Hvala Bogu, sedaj so jo pa zopet izgubili. To nam je po volji Slovincem, ker Ti ne veš, kako nam je bilo hudo Slovincem, ko smo bili pod nemško komando. Sedaj nam je že boljše, ko smo pod Amerikanci. Seveda Nemcem ni to po volji, da so Amerikanci prišli, a mi smo pa jako zadovoljni. Amerikanci so jako dobri za nas Slovence in druge krog Nemčije. Sedaj bomo šli menda nazaj domov. Smo se že dali vsi popisati, potem pa kakor bo že.

Anca, sedaj Ti samo malo naznanjam, da smo še živi vsi in smo vsi skupaj pri Rezi. Nismo v logru, ampak imamo svoje stanovanjke. Jaz bi Ti vse bolj popisala, pa Ti ne morem veliko povedati, ker bo temu vojaku vse pregledano na morju.

To Ti še naznanjam, da so

mama bolni že dve leti in pol, in ne morejo nič sami hoditi. Samo sedeti morajo cele dneve, živijo pa še, hvala Bogu.

Draga sestra Anca, sedaj pa sprejmi najlepše pozdrave Ti in cela Tvoja družina od nas vseh, to je naju dveh in Rezine družine.

Tvoja sestra Vika.

Preljuba moja hčerka in zet, srčne pozdrave Vama pošiljam in celi Vajini družini in vsem skupaj, Mico pozdravim, Janeza in družino, brata, sestro in vse. Srčno lepo pozdravljam vse skupaj. Pisala bi več, pa ni sedaj mogoče.

Predraga moja sestra, tudi jaz se pridružim s svojim pozdravom. Tvoja sestra Reza in vsa moja družina Vas iz srca lepo pozdravljamo vsi.

IZREDEN DOGODEK V ŽUPNIJI SV. TROJICE

Indianapolis, Ind.

Nedelja 27. maja kot praznik presvete Trojice, je bila letos za našo naselbino posebnega pomena. Praznovali smo farnega patrona, kot je v naši župniji navada. G. župnik Rev. Edward Bokhold je obhajal svoj srebrni jubilej mašništva. Sporočeno je bilo, da je ves cerkveni dolg izplačan, kar smo farani s posebnim zadovoljstvom in veseljem sprejeli na znanje; končno se je uresničila naša želja.

Ob enajsti uri se je pričela slovesna sv. maša z leviti, katero je daroval č. g. jubilant. Navzoč je bil prevzvišeni vladika nadškof Most Rev. Jos. E. Ritter, DD., in več drugih duhovnikov. V pridigi, ki jo je imel prevzvišeni vladika, se je z vznešenimi besedami lepo zahvaljeval č. g. župniku za popolno uspešno gospodarstvo, in faranom za požrtvovalnost in sodelovanje, da se je cerkveni dolg izplačal.

Pred in po maši se je vršila velika parada ali procesija zunaj cerkve, med katero so bili uvrščeni vsi č. g. duhovniki, oltarni strežniki in Boy Scouts. Za njimi so korakali otroci posebno lepo oblečeni. Nato dekleta Marijine družbe, članice dr. sv. Ane št. 134 KSKJ, članice Slov. Ženske Zveze št. 5, člani dr. sv. Imena, člani dr. sv. Jožefa št. 45 ABZ, in člani dr. sv. Alojzija št. 52 KSKJ. Zastave vseh društev so vihrale pred svojim članstvom.

Pevci v cerkvi in zvečer v dvorani so peli posebno lepo, da jih je bilo veselje poslušati. Tudi v zvoniku je bilo potrkavanje, da je bila slavnost tem bolj izpopolnjena.

Ves slavnostni program bodo vsi navzoči ohranili v prijetnem trajnem spominu.

Pozdrav vsem naročnikom.
Frank Urnarin, zastopnik.

TRETJI POZIV NA KATOLISKI DAN V JOLIETU

(24. JUNIJA 1945)

Poleg teh pozivov v časopisju je pripravljali odbor razposlal tudi posebna vabila raznim katoliškim organiziranim skupinam, oziroma društvom. Pripravljali odbor želi, da bi se za ta Katoliški Dan zanimali katoliški Slovinci po vseh naselbinah, čeravno se ne bodo mogli osebno udeležiti. Jolietska naselbina je prevzela samo izvedbo Katoliškega Dneva za tekoče leto, nikakor ga pa ne prireja le zase.

Kakor je objavljeno, je program naslednji:

Ob 10:00 a. m. slovesna sveta maša v cerkvi sv. Jožefa. Med sveto mašo bo nastopil posebej povabljen cerkveni govornik, ki bo dal celemu dnevu potrebno duhovno podlago.

Popoldne ob dveh bo ljudsko zborovanje v župnijskem parku, kjer bosta nastopila dva glavna govornika. Po vsakem govoru se bodo predložile pomenljive resolucije, ki bodo pozneje objavljene kot zaključki Katoliškega Dneva.

Nastopili bodo še drugi govorniki s kratkimi pozdravnimi nagovori. Vmes bo igrala godba šole Sv. Jožefa in zapel bo cerkveni pevski zbor.

Cemu je potrebno, da prirejemo Katoliški Dan?

Vedno znova se v svetu pojavljajo nove težnje, novi dogodki, nove smeri. Le prebogost je v vsem tem vse preveč duha "tega sveta". Duh "tega sveta" je nasproten duhu katoličanstva, toda je navadno zelo glasan. Katoliško mnenje, ki ne sme biti od "tega sveta", kaj lahko podleže šumni propagandi, ako katoličani nismo na straži.

Ker sodimo, da bo koristno vsako leto imeti tak Katoliški Dan v kaki slovenski naselbini, se bo izvolil na Katoliškem Dnevu v Jolietu tudi poseben stalni odbor, ki bo sprejel nase naloge, poverjene mu od zborovalcev.

Torej na svidenje v Jolietu dne 24. junija 1945.

Rev. M. J. Butala

Rev. Edward Gabrenja, OFM

Rev. John J. Canon Oman

Rev. Alexander Urnarin, OFM

Rev. M. Jager

30-LETNICA MAŠNIŠTVA REV. JOHNA PLAZNIKA

La Salle, Ill.

Proslava v nedeljo 27. maja je potekla sijajno lepo ob najlepšem vremenu. Ze ob 10. uri se so člani katoliških društev začeli zbirati k paradi na 6. cesti, tako tudi šolska mladina. Č. g. Štefan Kassovic, župnik, so bili zelo zaposleni s to paradjo in so jo lepo organizirali. Najprej ameriška zastava, potem križ, za njim šolske zastave in bandero sv. Alojzija, potem šolska mladina. Pri korakanju so bili otroci razvrščeni v obliki križa in velikega venca, v sredi v mladim duhovnom, za njim vsa štiri društva s svojimi pionirskimi zastavami.

Godbe ni bilo, so pa zvonovi to pot prav dobro pritrkovali; to delo sta mojstersko opravljala brata Štruklja. Parada je šla po La Harp cesti do Mr. in Mrs. Joseph Furlanove hiše. Tam je vse pričakoval slavljenec, ki je obhajal tridesetletnico svojega mašništva. Od tam so korakali po tretji cesti na veliko Crossat cesto. Med tem so zvonovi drobili svoje melodije. Ko je povorka dospela do cerkve sv. Roka, je bila tam velika množica ljudi zbranih, ki so veselih obrazov gledali lepi spreved Slovencev. Kakor hitro je ta dospel v cerkev, ga je tam pozdravil cerkveni pevski zbor s primerno pozdravno pesmijo, potem pa se je pričela sv. maša, katero je daroval slavljenec č. g. J. Plaznik, dva druga duhovna pa sta mu asistirala. Pri oltarju smo videli tudi dva duhovna fare sv. Jožefa iz Jolietu, č. g. Butala in č. g. Kuzma. Vse je bilo izvršeno jako lepo. Tako je tudi cerkveni pevski zbor prav veličastno pel Leonardovo latinsko mašo. Lepe melodije za soliste ima ta maša, zato ni čuda, da so tudi zunanji gostje zelo pohvalili pevski zbor fare sv. Roka, ki niso kaj takega pričakovali v La Salle.

Za nekaj lepega se vse zanima in ta lep uspeh je našemu pevskemu zboru v kredit.

Ko je maša minila, je šlo ljudstvo v šolsko veliko dvorano, tam čestitalo slavljenecu Rev. Plazniku, nato pa se posedlo k mizam. Bilo je par lepih govorov, za zaključek pa so vsi navzoči stajali zapeli pesem God Bless America.

Ta dan je obiskalo našo staro naselbino več slovenskih rojakov, namreč Mr. in Mrs. Stefan Potočnik iz Detroita, Mich.

Armada bolničarka, First Lt. Theresa Baumgartner, ANC, je pregledala neko nemško koncentracijsko taborišče, nakar je svojemu bratu v Valley City napisala pismo, iz katerega podajamo odlomek.

Nemčija, 22. aprila, 1945.

Dragi domači:

Prve dni tega tedna smo obiskali neko nemško koncentracijsko taborišče, kakor gotovo berete o njih v domačih listih. Nikoli si nisem mogla predstavljati (Dalje na 5. strani)

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Rojak umrl

Milwaukee, Wis. — Ker ni nihče prej poročal, želim naznaniti vsem, ki so ga poznali, da je tukaj pred nekaj tedni umrl rojak Frank Nagel, star 68 let. Rojen je bil v Mirni Peči pri Novem mestu na Dolenjskem. Zapušča soprogo, dva sina (eden pri vojakih v Nemčiji) in pet poročenih hčera.

Vesela novica

Chicago, Ill. — Rev. Edward Gabrenja, župnik pri Sv. Stefanu, je povedal, da je šentštefanska župnija ravnokar izplačala nadaljnih \$8,000 na svoj dolg. Lansko leto je odplačala na dolg \$17,000. Preostaja še \$10,000 farnega dolga, in g. župnik pravi, da bomo prijadrali v Novo leto 1946 brez vsakega farnega dolga, če bodo farani še nadalje tako složno in požrtvovalno sodelovali, kakor so do sedaj. Da se je dolg skrčil na \$10,000 je gotovo za vse farane sv. Stefana ena najbolj veselih novic, ker še ni tako veliko let, ko je dolg segal nad \$100,000. Še bolj pa je v čast tako duhovnim voditeljem kakor tudi vsem zavednim faranom, da vsa ta leta ni bilo nikoli treba kakega posebnega pritiska ali posebne kampanje za odplačilo dolga. Vsak razume, kaj je treba, in stori, kar more.

V bolnišnici

La Salle, Ill. — V bolnišnici se nahaja rojakinja Mrs. Louis Kosem in je prestala operacijo. Vsi ji želimo zdravlja. A. S.

Padel za domovino

Cleveland, O. — Mrs. Sophie Kenny, 866 E. 76 St., je prejela 64 dnevniška depandanta obvestilo, da je bil 22. oktobra ubit na Pacifiku njen sin Rudolph Rozman, star 19 let, ki je bil topničar na superbombniku B-29. Poprej je bil javljen med pogrešanimi.

Rojak umrl

Auburn, Ill. — Dne 17. maja je po daljši bolezni umrl Anton Dolenc, star 66 let in doma iz Šefarta pri Škofji Loki, odkoder je prišel v Ameriko pred 43 leti. Tukaj zapuša žena, tri hčere, dva sinova (oba pri mornarici) in dva brata, v stari domovini pa sestro.

Dva ranjena

Cleveland, O. — Mr. in Mrs. Louis Novinc, stanujoča na 19111 Kewance Ave., sta prejela poročilo, da je bil njun sin Robert F. Novinc, ki služi pri mornarici kot električar, 12. aprila ranjen na Pacifiku. Sedaj se nahaja v bolnišnici na otoku Saipan.

Mrs. Barbara Zevnik, 16411 Arcade Ave., je prejela obvestilo, da je bil njen sin Pfc. Engelbert F. Zevnik 30. januarja ranjen na Filipinih.

Prišel domov

La Salle, Ill. — Iz nemškega ujetništva je prišel domov Lt. Frank Martinjak, sin družine Frank Martinjak.

Poroka

Cleveland, O. — Dne 2. jun. sta se v cerkvi sv. Vida poročila Miss Josephine Zajc, hčerka družine Mr. in Mrs. Ludwig Zajc, E. 61 St., in Mr. Frank Pavelich.

Padel na Pacifiku

Milwaukee, Wis. — Na filipinskem otoku Cebu je 15. aprila padel S. Sgt. John Zamen, star blizu 23 let. Služil je pri topništvu. Tukaj zapuša starše, v armadi pa brata.

ŠIRITE LIST AM. SLOVENEK!

V NEGOTOVOSTI SMO

Tekom teh vojnih let je bil zaslužek v deželi izredno visok. Vsak, ki je mogel in še more gibati in je uporaben za kako delo, služi dobro. Varčni ljudje so si ob takih plačah lahko marsikaj prihranili, če so hoteli. Premnogi izmed njih so zdaj zaskrbljeni, kaj bo v bližnji bodočnosti. Ali naj prihranjene dolarje hranijo, ali jih naj investirajo v posestva, ali kako drugače? Ni jih malo, ki po takih nasvetih dnevno povprašujejo.

Nasvete je težko dajati, ker kake stalnosti ne v tem ne v onem nihče ne more jamčiti, niti je ne jamči. Gospodarstveniki, ki opazujejo gospodarsko življenje doma in po tujem svetu, seveda vidijo naprej marsikaj, kar povprečen človek, ki se s tem znanjem ne bavi, ne more videti. Zato premnogi gospodarstveniki delajo in objavljajo razne gospodarske načrte. A vedno po njihovih načrtih tudi ne gre, ker gospodarska politika raznih dežel jim čestokrat načrte prekriža, kakor tudi razni izredni politični dogodki v svetu.

Prav tako je tudi z vladno politiko. Zdaj pri nas še vozimo po načrtih pokojnega predsednika Roosevelta. Kako dolgo bomo, pa nihče ne ve. Kako bodo izpadle prihodnje volitve, tudi nihče ne ve. Ako sedanja administracija ne bo imela kakšnih prav veselih uspehov, bo težko ostala na svojem stolu. Narod se je naveličal tega in onega in če tudi ne ve, kaj bo dobil s spremembo, se lahko zgodi, da si to nekako avtomatično zaželi in jo tudi izvede. Kaj imamo pričakovati pod kako republikansko administracijo, je sicer nevarno napovedovati, toda skoro gotovo ne bo hodila po potih sedanje administracije. Kakor Hardingova administracija ni hotela hoditi po potih Wilsona, tako skoraj gotovo ne bo hotela kaka prihodnja republikanska administracija hoditi po Rooseveltovih potih. In nihče ne more jamčiti, da ne bomo na potih starih napak, na katerih se bo dajalo privatnim podvzetjem več svobodščin v gospodarstvu, trgovini in na drugih poljih. Ta pa imajo zdaj že velike poželjive oči in bodo hlantala po dobičku. To hlantanje pa bo vodilo, kakor je po zadnji vojni, v inflacijo. Da bi le ne bilo tako in da bi le bile to prazne sanje!

Edina rešitev v takih slučajih bi bila stroga vladna kontrola. Te se pa republikanske struje branijo. Celo konservativni demokrati jo odklanjajo. Pravijo, da bi bila to diktatura. Well, sami pa tudi ne znajo ustvariti reda v našem gospodarstvu. Prihodnje desetletje bo doba velikih sprememb in velike negotovosti.

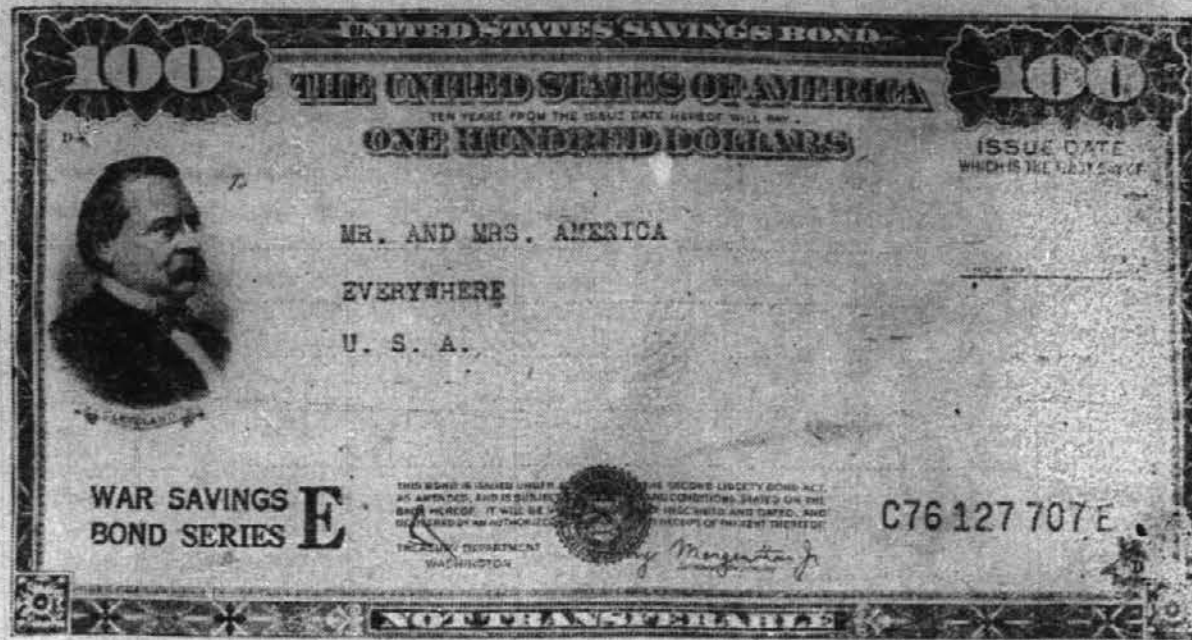
CRNI TRG POVZROČA IN BO SE POVZROČAL TEŽAVE

Po prvi svetovni vojni smo imeli v Združenih državah prohibicijo. Kršenje pa je bilo na dnevnem redu. Mnogi so si skovali svojo srečo s tisto nesrečno prohibicijo. Ko jo je pokojni predsednik Roosevelt odpravil, je bilo mnogim hudo za njo, ker jim je donajala uspešno trgovino in visoke dobičke. Mnogi so ga celo preklinjali zato, ker jim je z odpravo prohibicije uničil trgovino, če tudi je bila nepostavna.

Med to vojno je vlada uvedla umno razdeljevanje živeža. To je bilo potrebno, prvič, da se držijo cene na primerni višini, in drugič, da ne pride do pomanjkanja raznih živilin. Razumeti je treba, da take izredne razmere vržejo ves red iz tira. N. pr. vojska, ki šteje okrog deset milijonov mož, potrebuje velikanskih zalog živeža. Mnogo se ga tudi zgubi pri dostavljanju. Dalje manjka živeža tudi po drugih deželah in treba je kruh deliti z njimi. Vse to in potem še manj delovnih moči doma zahteva zelo umnega načina za pridelovanje in razdeljevanje živeža. Umno in previdno razdeljevanje od strani vlade je na mestu in edina rešitev v takem slučaju.

Toda od potih, po katerih gre svet, so v zasedah vedno tičali razni izkoriščevalci. Ti čakajo v takih slučajih kakor napadalc in kakor hitro dobijo priliko, začno verižiti na vse razne načine, samo da pridejo do dobička. Mesa je v Združenih državah še vedno v obilici. Pašniki so polni živine, prašičev, ovac, perutnine in drugih živali, ki dajejo meso. Na trgu pa mesa ni. Klavnice trdijo, da ga ne morejo nabaviti. Izgovorov je polno. Mali trgovci seveda ga ne dobe od klavnice in ga prodajati ne morejo. Toda kam gre meso? Če greste v bogate hotele, tam pa strežejo gostom še vedno z velikimi porcijami najboljšje goveje pečenke in vsem drugim, kar si poželee. Pri malem trgovcu pa še kosti ni. Zakaj tako? Well, nekaj je posredi. Kaj?

Po deželi šviga polno raznih prekupčevalcev, ki kupujejo klavno živino za takozvani "črni trg". Seveda tajno. Farmarjem ponujajo višje cene, in kdor da več, tistemu farmar proda. Njemu ni zameriti. Meso potem tihotapijo v mesta. Lastniki velikih hotelov in drugi zopet plačujejo višje cene in prekupčevalci mesa kujejo pri tem bogate dobičke. Ljudje pa, ki imajo v teh časih dosti denarja, ga razsipavajo za jedila po hotelih in restavracijah. Srednja južina stane danes po takih prostorih od \$1.50 naprej in več. Zraven gostje pijo in potrošijo za druge predmete, kar donaja lepe dobičke. V normalnih časih so ljudje potrošili za tako kosilo k večjemu dolar za jedila in pijače. Zdaj niti petak ni dosti. Tako imamo kljub vladni kontroli cen draginjo, in neumna publika jo vzdržuje s tem, da se ji ne ustavlja. Če bi se vsak človek od-

Kdor ima več takih slik spravljenih za prihodnja leta, se mu ni treba preveč bati, kaj nam bo prinesla bodočnost. Tudi slike s številko 25 so precej lepe, če tudi ne tako lepe kakor one s številko 100. Storitvo vsak svoje v teku Sedmega Vojnega posojila. Pomagajmo sebi, našim vojakom in naši državi.

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

V 90 URAH NA OTOK GUAM

Otok Guam. — Svežo kri, ki se rabi pri zdravljenju kritično ranjenih zdaj prevažajo preko Pacifika na razne kraje. Letala od Naval Air Transport Service dostavljajo na otok Guam kri tekom 90 ur in to iz ameriških mest kot Chicago, New York, Boston, Filadelfija, itd.

NI LAGAL!

Ko je v Denverju 15-letni fantič Marvin Sager na svojem kolesu pridrvel v neko lekarno in je do smrti prestrašen in ves zasopel zaklical, "Lev teče za menoj," ni lagal. Lekarnar ni vedel, ali bi verjel ali ne, vendar je hitro telefonično obvestil policijo. Policaji in patrolmani velikih avtomobilskih cest in nekateri prostovoljci so se združili in se s puškami "riot guns" in solznim plinom podali na lov. Kmalu so ujeli leva, ki je bil pobegnil iz zverinjaka.

AMERIKANCI OBNAVLJAJO ŽELEZNICE

Iz glavnega stana v Parizu slišimo, da so ameriški armadni inženirji od dneva vpadu v Evropo pa do dneva zmage v Evropi obnovili tam 14,367 milj železniškega tira. Med drugimi mostovi so zgradili tudi štiri trajne železniške mostove čez reko Reno. Ko je prenehala vojna v Evropi je armada upravljalna šest železniških prog v Nemčiji, medtem ko je

obnavljala naslednjih sedem. Združene države so spravile v Evrope 24,563 železniških vozov in lokomotiv, razen tega se pa tudi dale ali oспособile za promet na tisoče vagonov in lokomotiv, ki so jih pobrale Nemcem ali pa si jih izposodile od osvobojenih dežel. V celi svoti je 1,700 parnih in diesellovih lokomotiv. Do srede aprila so zavzeli v Nemčiji najmanj 9,625 vagonov in lokomotiv.

ZA VSE JE TREBA ČASA

Kdo pravi, da ni v armadi vse polno častnikov, ki jim je mogoče kaj dopovedati? Za vzgled navajamo Pfc. Walterja B. Sterlinga Jr., ki je poslal ASF krajevni bolnišnici v Camp Lee, Va., naslednjo brzojavko: "Dopust porabil, da sem jo prepračil — prosim podaljšanje, da jo poročim." Poveljujoči častnik pa je brzojavno odgovoril: "Kaj vse nekateri ljudje ne napravijo, da bi dobili podaljšanje! Dovoljeno."

POGAČA, KI JI TOP NE ŠKODI

Najbrž niste še nikoli slišali o takem kejku, ki mu tudi kanon ne more nič, vendar je neki vojak, Pfc. Charles Gill, iz Long Beach, Cal., če bi radi vedeli ime, izumil tudi tak kejk. Kadar je umesil testo za kejk — fant je pek pri 27. infantrijski diviziji na Okinawi, vselej mu ga je streljanje iz topov v bližini pokvarilo, da

se mu je vse sesedlo. Potem se mu je vendarle posrečilo umešiti tako testo, ki mu topovi niso škodovali, toda kejk je bil tako žilav, da ga fantje niso mogli jesti, ker so se bali, da bi si polomili zobe. Toda pek se ni dal oplašiti. Poskušal je nadalje in po številnih neuspehih je vendarle dognal, kako napraviti tako testo, ki lepo vzhaja in se da speči v popolnoma zadovoljiv kejk, četudi topovi še tako pretresajo okoli. Treba je vzeti ravno gotovo mero pecivnega praška in ravno gotovo mero kvasa.

RADIUM V BOMBI

Najprej so mislili, da je bomba, potem pa je prišlo na dan, da je bila tista stvar skrit zaklad nenavadne vrednosti: V nemški bolnišnici v Bad Mergentheim je ameriška 13. zdravniška stotinja pred kratkim našla zaboječek, ki je bil znotraj prevlečen s svinčcem. V tem zaboječku se nahaja radium, ki je vreden milijon dolarjev.

GIBČNOST IN MLADOST SE DASTA OHRANITI

Kdor utegne, naj napravi vsak dan tole, pa bo v pozna leta ostal gibčen in mlad. Ko se zjutraj zbudiš, stopi takoj k oknu in ga odpri, čeprav je še tako hud miraz. To ne škoduje, temveč koristi. Potem petkrat globoko zadihaj. Stopi tri korake od okna in petkrat počeni in vstani. Stojiš tudi pri počepu na prstih in imaš kolena tesno skupaj.

Potem kriliš z rokami v krogu dve minuti in greš nato desetkrat z vojaškim korakom po sobi gor in dol.

Po teh vojaških korakih se razkoračiš, napraviš kolena trda, se pripogneš in se skušaš z iztegnjenimi rokami dotakniti tal. Pri otrocih je to lahka stvar. Pri starejših je težavnejša, toda s stalno vajo dosežeš to. Vsak dan pridejo konci prstov bliže tal in kmalu je to igrača. Za nameček se nekajkrat krepko pretegni in napni vse mišice.

Po teh prostih vajah se umiješ po vsem telesu z ne preveč hladno vodo, se krepko obrišeš, na pol oblečeš in spet stopiš k oknu, kjer nekajkrat krepko zadihajš.

To jutro opravilo terja zelo malo časa. Samo pet minut. Z oblačenjem skupaj morda četrt ure.

Po kosilu izgineš spet samo za pol ure. Ležeš na hrbet, zapreš oči in ničesar ne misliš. Ležiš samo četrt ure. Če nimaš mirne sobe, sedeš k odprtemu oknu in prav tako mirno in brez misli uživaš svoje četrt ure.

S tako telovadbo dosežeš, da boš leta in leta zdrav in vesel.

OGLAŠAJTE V "AMER. SLOVENCU"!

K SLOVENSKEMU KATOLISKEMU DNEVU

Pred nekaj tedni se je vršil posvetovalni sestanek slovenskih duhovnikov v Chicagu. Odločili so se, da prirede slovenski katoliški dan v Jolietu in sicer na nedeljo 24. junija letos.

Tozadevno so objavili te dni že uradna vabila na omejnjeni shod in povedali tudi razloge, zakaj se shod prireja. Kot katoliški Slovenci moramo ta načrt le pozdraviti. Zlasti še, ko se napoveduje, da bo shod skušal dati slovenskim katoličanom jasno stališče, katerega naj kot katoličani zavzemo v sedanjih razmerah, ko je v svetu marsikaj uničnega, ne samo v materialnem oziru, marveč posebno še v duhovnih ozirih, in premnogi ne vedo, kam in kako, da bi bilo prav.

"Amerikanski Slovenec" radi tega namena shod iskreno pozdravlja. Edina škoda je, da se ni tak shod vršil vsaj že pred kakimi petimi ali vsaj tremi leti.

"Amerikanski Slovenec" je objavil 26. marca 1942 članek pod naslovom: "Koliko pa mi storimo...?" Takrat smo sugestirali misel za tak shod. Velike potrebe so ga že takrat zahtevale. Sugestija je šla neopaženo mimo. Ko bi bilo prišlo že tedaj do takega shoda, bi morda katoliški Slovenci hodili zadnja leta po drugih potih. Tako pa, brez zamišljenih načrtov, smo hodili vsak zase, kakor je pač vsak najbolje znal. To ni bilo najboljšje. To bomo dobro spoznali šele čez čas. Zato je dobro, da je zdaj prišlo do tega, da so se naši voditelji duhovniki zavzeli za slovenski katoliški dan med nami. Načrt z največjim navdušenjem pozdravljamo, pa tudi sodelovanje moramo nuditi vsi, da bo ta zamisel dosegla uspeh in rodila dobre sadove.

Glavna naloga katoliških shodov mora biti vedno, da med katoličani in v njihovi in drugi javnosti zidajo temelje katoliški miselnosti. Katoliška miselnost sloni na večnoveljavni temeljih in načelih katoliške cerkve, ki jo je ustanovil človeštvu na zemlji sam Jezus Kristus. Sloni na božjih zapovedih, zato so njena načela bila vedno pravična in poštena, le škoda je, da jih je svet vedno napačno tolmačil in ne tako, kakor je bilo potrebno.

Tudi v sodobnosti in vedno v bodočnosti bodo imela pravična krščanska načela neminljivo veljavo. Ne glede kake miselnosti prevladujejo ali bodo v bodočnosti prevladovale, če ne bodo v skladu s pravico in poštenostjo, bodo svetu in vsem narodom le v nadlego. Zato pa je velika dolžnost vseh kristjanov, da si prizadevajo, da krščanska načela v svetu uveljavljajo z dobrimi zgledi, da zanašajo duh krščanstva tudi med druge, ki slede drugačnim miselnostim, da tudi drugi spoznajo, da brez poštenosti in pravičnosti v svetu nihče ne more voziti dolgo.

V tem duhu slovenski katoliški dan v Jolietu prav iskreno pozdravljamo in apeliramo na vse katoliške Slovence, da s to prireditvijo po vseh svojih možnostih sodelujejo, da bo duh tega dneva čim močnejše odjeknil v naši javnosti. Prihitite na ta shod vsi od blizu in daleč, da se v skupnosti vsi okrepimo z novim duhom krščanske pogumnosti.

Živel slovenski katoliški dan!

PRAVOČASNO ZDRAVLJENJE RAKA DAJE UPANJE NA OZDRAVLJENJE

Vzroki obolenja za rakom niso znani, zato tudi ni posebnih zdravil za to bolezen. Zdravniki menijo, da je rak motnja, ki nastane v telesu pri menjavi celic. Ta motnja se prenese v sosedne celice in povzroča bolezenske pojave v obliki oteklina in gnojenja. Zanimivo je, da je rak v veliki večini starostna bolezen. Ugotovljeno je, da večina smrtnih primerov zaradi raka, in sicer dve tretjini, nastopi pri starosti malo pred šestdesetim letom. Bolezen je pri teh ljudeh gotovo obstajala že prej, le vedeli niso zanjo. Ako bi bolezen pravočasno spoznali, bi bili morda še ozdraveli. Spričo te ugotovitve pravijo zdravniki, da bi bila potrebna letna preiskava za moške od 40 do 45 let naprej, za ženske po od 35 let naprej.

Čimprej se začne bolnik zdraviti, tem večje je upanje na ozdravitev. Vsaj 60 odstotkov ljudi, obolenih za rakom, pride prepozno k zdravniku. Po nekaj starejših nemških podatkih je v Nemčiji pri vsakem osmem mrtvecu kot vzrok smrti naveden rak. Rak je torej zelo pogosta bolezen. Bolj kakor pri mnogih drugih boleznih je tu usodna nepazljivost. Mnogega bi še lahko videli med živimi, če bi pravočasno terjal pomoč in se držal zdravniških navodil.

Zal se z raziskovanjem te bolezni peča mnogo ljudi, ki nimajo potrebnega znanja. Zdaj

se pojavi tu, zdaj tam kdo, ki zatrjuje, da je iznašel učinkovito zdravilo za raka. Kmalu se seveda izkaže, da je tako zdravilo le bujna domišljija. Na vse to masaže je treba paziti, ker lahko povzročijo veliko škodo. Zdravniki izrečno poudarjajo, da sta se doslej obnesla le dva načina zdravljenja raka. Prvi način je operacija, drugi pa obsevanje z rentgenovimi žarki ali z radijem. Navadno lahko združijo oba načina.

O dednosti raka je bilo napisanih že mnogo razprav, a dokazano ni nič. Verjetna je morda podedljivost razpoloženja za obolenje. Najboljše obrambno sredstvo za ljudi, ki se boje, da bi se prenesel rak od staršev nanje, je povsem naravno življenje. Ogibljejo naj se vseh dražil in pri najmanjši motnji naj se dajo preiskati. Mnenje, da je število za rakom bolnih ljudi zadnje čase naraslo, ljudi zelo vznemirja, vendar kakega resničnega razširjenja te bolezni ni občutiti. Dejstvo je, da se zdaj spričo večje ljudske prosvetljenosti v večji meri ugotovijo bolezni, medtem ko so včasih ljudje umirali za rakom, a niso vedeli za to.

EDINI BRALEC

"Ali si bral mojo najnovejšo knjigo?"

"Seveda, saj sem jo tudi kupil."

"A tako, ti si bil tisti?"

FILMSKI IGRALEC ODLIKOVAN

Col. James M. Stewart iz Indiana, Pa., prejšnji filmski igralec, prejema francosko medaljo Croix de Guerre s palmo iz rok generala Martialja Valin, štabnega vodje francoski zračnih sil. Polkovnik Stewart je nastanjen v Angliji.

Anton P. Čehovi:

ZLOČINEC

Pred preiskovalnim sodnikom stoji majhen, nenavadno suh kmetič, v pisanih srajci in raztrganih platnenih hlačah. Njegov kosmati od koza razjeden obraz in oči, ki so komaj vidne izza gostih, šršečih obrvi, mu dajejo mračen in divji izraz. Glavo mu pokriva griva že davno nepočesanih skuštranih las in zato je še bolj divji, ko pajk. Bos je.

Denis Grigorjev! — začne sodnik. — Stopi bliže in odgovorjaj na moja vprašanja! Sedmega julija tega leta te je železniški čuvaj Ivan Semjonov Akinov, ko je šel zjutraj po progi, dobil na 141-ti vrsti ko si odvijal matico, s katero se pritrjuje tračnice na pragove. Tukaj je, vidiš, tista matica! — In ko si imel to matico, te je tudi ujel. Je bilo tako?

Kaj? Ali je bilo vse tako, kot pravi Akinov? Kajpak je bilo. Dobro; no, zakaj si pa odvijal matico?

Kaj? Ti, pusti ta svoj "kaj" in odgovori rajši na vprašanje: "zakaj si odvijal matico?"

Če je ne bi rabil, je ne bi odvijal, — zahrešči Denis in pogleda v strop.

Cemu ti je pa bila ta matica. Matica čemu? I, iz matic delamo mi grezila . . .

Kdo je to — mi? Mi, vaščani . . . Klimovski kmetje, no.

Poslušaj, bratec, ne delaj se mi za tepca in govori pametno. Tu se mi ni treba nič lagati o nekakšnih grezilih!

Svoj živ dan nisem lagal, pa da bi sedajle . . . zamrmra Denis, mežikaje z očmi. Saj ni moglo, vaše blagorodje, loviti brez grezila. Če kaplja ali kobilico natakne na trnek, koj bo šel na dno brez grezila. In mar je zlodej v njem, v kaplju, da bi potlej plaval po vrhu!

Ostrži, ščuka in menek se držijo zmeraj pri dnu, če pa že katera plava pri vrhu, še od teh samo lipan prime, pa še ta malo kdaj . . .

V naši reki ni lipanov . . . Ta riba ima rada prostor.

Kaj? Saj sami izprašujete! Pri nas tudi gospoda tako love. Noben otročaj ti ne bo šel loviti brez grezila. Nazadnje, no, kdor je brez glave, ta bo šel tudi brez grezila. Za bedaka zakon ni pisan . . .

Tak ti praviš, da si odvil matico za to, da bi si iz nje napravil grezilo?

Za kaj neki drugega? Nema-ra za svinjiko bit!

Pa za grezilo bi lahko vzeli svinco, kroglo . . . kakšen žebelj . . .

Svinca ne najdeš na cesti, treba ga je kupiti; žebelj pa ni za rabo. Boljšega kot matice ne najdeš . . . Težka je, in tudi luknjo ima.

Za kakšnega bedaka se ti to dela! Prav kot bi se včeraj rodil ali z neba padel.

Kaj ne razumeš, betica neumna, do česa lahko pride zaradi tega odvijanja? Da ni prišel čuvaj, saj bi vlak lahko skočil iz tira, ljudi bi ubilo! Ljudi bi ubil, ališiš!

Bog, obvaruj, vaše blagorodje! Cemu bi ubijal! Smo mar pogani ali kakšni zlodeji? Hvala bodi Bogu, dobri gospod, star sem že in blizu groba, in ne le da nisem nikogar ubil, še misel taka mi ni prišla v glavo . . . Reši in usmili se nas, Kraljica nebeška . . . kaj govorite!

Zaradi česa pa, po tvojem, skoči vlak iz tirov? Odvij dvoje, troje matic, vidiš, pa ti iztiri vlak.

Denis se zasmije in nejeverno pomežika sodniku.

Eh, koliko let že za vso vas odvijate matico, Bog pa ne greši, kaj? — Vidiš, ljudje ubijati . . . Ne bi dejal, če bi tračnico odnesel ali bruno po-

prek položil, no, takrat bi nemara res prevrnilo vlak, tako pa . . . ph! — matica!

Tak vedi že, z maticami se pritrjuje tračnice na pragove!

To že, to že! . . . Saj jih ne odvijemo vseh, tudi pustimo jih . . . Ne delamo kar brez glave . . . mi delamo s pametjo . . .

Denis zazeha in se pokriža čez usta.

Lani je v vašem kraju vlak skočil s tira, pravi sodnik. — Sedaj mi je jasno, zakaj . . .

Kaj pravite? Pravim, da je sedaj jasno, zakaj je lansko leto skočil vlak iz tirov . . . Razumel!

Zato ste pa tudi izobraženi, da razumete, milostni gospodje naši . . . Gospod je že vedel, kam je dal razum . . . Vi, lejte, ste tudi razsodili, kako in kaj, čuvaj je pa prav tako kmet, brez vsakega razuma, zgrabi te za vrat in vleče . . . Najprej razsodi, bratec, potem pa vleči! Saj sem dejal: kmet je kmet . . . Zapišite še to, vaše blagorodje, da me je dvakrat s pestjo po zobeh in v prsi, da me je suval.

Ko so ti preiskali hišo, so našli še eno matico . . . Kje si odvil tisto in kdaj?

Mislite tisto, ki je ležala pod rdečo skrinjico?

Ne vem, kje je ležala, vem le, da so jo našli. Kdaj si jo odvil?

Tiste jaz nisem odvil, ampak dal mi jo je Ignjaška, krivega Semjona sin. To mislim tisto, ki je ležala pod skrinjico, tisto pa, ki je bila na dvorišču v sanch, sva odvila skupaj z Mitrofanom.

S katerim Mitrofanom? Z Mitrofanom Petrovim . . . Kaj niste slišali? Sanke dela in jih prodaja gospodi. On potrebuje mnogo takih matic. Za vsak sak okoli deset . . .

Poslušaj . . . Paragraf 1081. kazenskega zakonika pravi, da se za vsako naklepno storjeno poškodbo železniške proge, ki more spraviti v nevarnost prihodnji vlak, in je storilec vedel, da bo moral priti do nezgode . . . razumeš? vedel! A ti nisi mogel ne vedeti, do česa privede to odvijanje . . . se kaznuje z robijo.

Nazadnje, vi boljše veste . . . Mi smo preprosti ljudje . . . kaj naj mi razumemo?

Vse ti razumeš! To ti lažeš, prikrivaš se!

Zakaj bi lagal? Vprašajte na vasi, če ne verjamete . . . Brez grezila love samo klene in kar je slabšega od mrepe, pa še ta ti ne prime brez grezila.

No, zdaj pa še o lipanu povej! — se zasmije sodnik.

Lipan se pri nas ne drži. Vrvice pustimo brez grezila, da plava z metuljem po vrhu vode, pa ujameš klenu, pa še tega redko.

No, bodi že tiho! . . . Nastopi tišina. Denis prestopa z noge na nogo, gleda na mizo z zelenim suknom in neprenehoma mežika z očmi, kot da ne bi gledal pred seboj sukna, ampak sonce. Sodnik naglo piše.

Kaj naj grem? — vpraša Denis po dolgem molku.

Ne, poklicati moram stražnike in te poslati v zapor.

Denis neha mežikati, vzdigne svoje goste obrvi in vprašujoče pogleda sodnika.

Kako to, v zapor? Vaše blagorodje! Saj nimam časa, moram na semenj; od Jegorja dobim tri rublje za salo . . .

Molči, ne moti!

V zapor . . . Če bi že bilo za kaj, saj bi šel, tako pa . . . pošteno živiš . . . za kaj? Ne kradel nisem, kot vem, in tudi pretepal se nisem . . .

Če pa me sumite zaradi davčnih zaostankov, vaše blagorodje, nikar ne verjemite starosti . . . Vzemite rajši gospoda davkarja . . . Saj nima krščanske duše naš starosta . . .

Molči!

V spomin padlim

Med obredi na Spominski dan so v Franciji tri dekleta Ameriškega Rdečega Kriza okrasila grobove na tamkajšnjem vojaškem pokopališču.

Saj molčim . . . — mrmra Denis. — Kar je pa starosta krivo zapisal, to se upam tudi pod prisego . . . Nas je troje bratov, Kuzma Grigorjev, Igor Grigorjev in jaz, Denis Grigorjev . . . Nehaj že vendar! . . . Ej, Semjon! — zakriči sodnik. — Odvedi ga!

Trije bratje smo . . . — mrmra Denis, ko ga zgrabi dva krepka vojaka in odpeljeta iz dvorane. — Brat ne odgovarja za brata . . . Kuzma ne plača, ti, Denis, pa odgovorjaj! Eh, sodniki! Umrl je pokojni gospod general, kraljestvo nebeško; če ne, bi vam on že pokazal, vam sodnikom. Soditi se mora s pametjo, ne kar povrh. Pretepi ga, samo da gre za kaj, po vesti . . .

Prevel H. J.

gorje, ki je kedaj padlo nad človeštvo po zaslugah takih blaznežev, kakor sta bila Hitler in Mussolini.

Hitlerjeva Nemčija leži na tleh razrušena. Ob letu so se grozili kaj vse bodo napravili z tajnim novim orožjem, da bodo sesuli v prah Anglijo in Ameriko. Poskušali so, napravili res mnogo težav in povzročili mnogo gorja. Ampak človeškega duha in njegove močne volje po demokraciji in svobodi niso ubile nobene raketne ne druge nemške bombe. Duh onih, ki so hrepeneli po demokraciji in svobodi je bil močnejši od vseh tipov bomb in je zmagal in danes zmagovito stoji v Evropi, vračujoč svobodo preganjanim narodom, ki so jih zaslužjevali barbarski Nemci. Kolika razlika!

Za nas Amerikance vojna še ni končana. Za nas še divja na drugem koncu sveta, tam na Daljnem vzhodu s štrupeno fanatičnimi Japonci. Borba je težka, krvava in huda. Ampak duh, ki je zmagal nad Hitlerjem in Mussolinijem, bo zmagal tudi nad Hirošitijem. O, yes, ameriška odločnost ne bo odjenjala, dokler ne doseže zmage in ne uniči za vse čase tudi tam sovražnika svobode in demokracije. Da bo ta zmaga pa čimpreje dosežena je veliko odvisno od nas vseh doma, da to veliko borbo z Japonci podpiramo in pospešujemo na vse močnejše načine. Kupujmo baš v sedanjih kampanji sedmega vojne-ga posojila kolikor največ moremo vojne bonde. Pomagajmo našim fantom, da bodo čimpreje zmagali. Zavedajmo se tako in pomagajmo jim!

NEMCIJA LEŽI NA TLEH RAZRUŠENA; DEMOKRACIJA TRIUMFIRA NAD FASIZMOM

(Nadaljevanje s I. strani)

zmagala demokracija in osvobodila svet izpod nemškega tiranstva. Zgodilo se je zadnje. Podrobnosti o bojih so že znane.

Zadnje sredo 6. junija smo obhajali prvo obletnico velike zavezniške invazije v Normandijo. Kar čudno se zdi, da je ni svet bolj hrupno proslavljal. Saj je tista invazija toliko odločila in toliko pomenila. Kako hitro pozabljamo. Smo pač ljudje, ki doživljamo dogodke, pa jih tudi sproti z dnevi pozabljamo. Ampak invazija Normandije pred letom dni je dogodek, zgodovinski dogodek, ki se pozabiti ne sme.

Leto dni je minulo od lanskega 6. junija, pa kolika sprememba v svetu. Pred letom dni se je še drl blazni Hitler in klicaj korajžo. Letos 6. junija Hitlerja ni bilo več, ne njegovega fašističnega kompanjona Mussolina. Prejela sta palčico in z njima vred vsi njihovi podpreniki. Nazizem in fašizem sta bila ob letošnjem 6. junijem preteklost — žalostna preteklost, ki je svetu rodila toliko preklestva in gorja. Ostala bosta v zgodovini sveta kot največje

Pred nekaj desetletji se je v listih pojavila vest, da je Knut Hamsun izginil med vožnjo v Ameriko. Nekaj dni pozneje pa so listi poročali, da Hamsun ni izginil in da sploh ni potoval v meriko. Sedel je mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

mirno na terasi svoje hiše na

Norveškem in je pisal novo knjigo. — Drugič so prijatelji in znanci povabili Hamsuna v Berlin. Čim je prispel, so ga jeli obletavati reporterji. Hamsun je naročil, naj pridejo drugi dan, ker hoče nekoliko preštudirati njih vprašanja. Ko pa so se drugi dan znašli v stanovanju, so je Hamsun že davno odpeljal proti Nici.

PRED SODIŠČEM

Berdajs se zagovarja pred sodiščem zaradi kraje kokoši.

Sodnik ga vpraša: "Ali mi lahko dokažete, da niste ukradli kokoši? Ali imate pričče?"

"Oprostite, gospod sodnik, s tem vam žal ne morem ustrediti. Kadar grem krast, ne jemljem prič s seboj."

ODKRITOSRČNOST

Služkinja se pride predstaviti gospodinji in jo vpraša: "Koliko mi boste plačali, gospa?"

"Dobili boste plačo po svojih sposobnostih."

"O, tako poceni pa, še nikoli nisem delala, draga gospa."

IZDAL SE JE

Janezek se pogosto vozi s svojim očetom v vlaku. Nekoč pride sprevodnik in zahteva vozovnice. Janezko oče mu da eno celo in polovično za Janezka. Sprevodnik pogladi Janezka po lašeh in meni:

"Ti si pa res le velik fant. Koliko si star?"

"Štiri leta," odgovori Janezek.

"He, he, ali veš zanesljivo? Morebiti si pa nisi natanko zapomnil?"

"Kaj si ne bi zapomnil," se odreže Janezek, "saj me očka že tri leta uči, da sem na vlaku kar štiri leta!"

Odženite Plin povzročen radi ZAPEKE in ublažite vaš želodec

Ako se vas drži zapaka in vas dela mizerne, nervozne in iz reda in če trpite veld glavobola, smrdljivega diha, želodčne nerodnosti, neprebravnost, izguba spanca, pomanjkanje apetita ter se čutite v želodcu zabasani valed plina in zastoletosti—tedaj vzemite Dr. Petersovo dolgo preizkušeni Hoboko. To je več kot navadna odvajalna—je zdravilna tonika—je zmes 18 naravnih korenin, zelišč in cvetja. Hoboko pripravi zamazana čreva, k čelu, pomaga prijazno in gladko odvajanje zabasanih ostankov; odžene plin zapeke in povrne želodec prijazno gorkoto. Uživate ga na tanko kot je pred pisano na ometu. Ako želite ponovno uživati veselje, odpravo supratniko nerodnosti in ponovno udobnost vašega želodca ob istem času—tedaj si nabavite Hoboko še danes.

Ako ne morete kupiti tega v vaši občini, pišite po "Spomni se Hoboko" ponudbo in dobili boste—

NAMEČEK 60c vredno — poskusno steklenico

DR. PETER'S LÉCIVÝ OLEJ LINNETA — antiseptično pomaga proti bolečinam revmatizma in nevralgie, hrbtini mišičnim bolečinam, za okorelo boleča mišice—izključeno alkalno. DR. PETER'S MAGOLO — alkalno pomaga nekaterim začasnim nevritom v želodcu kot kislinska nepravilnost in ledvična arca.

Pošljite ta "Posebne Ponudbe" Kupon — Sedaj

Priloženo je \$1.00. Pošljite mi poltine prsto 1) oz. Hoboko in satoraj 60c vrednosti vsakega poskusno steklenico Léčivý Olej in Magolo.

C. O. D. (Stroiki dodati).

Ime: _____

Naslov: _____

Poštni urad: _____

DR. PETER FARRNEY & SONS CO.

1221 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.

525 Broadway, New York, N.Y.

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

10. Nedelja — 3. pobinkoština
11. Ponedeljek — Barnaba, apostol
12. Torek — Janez Fankundski, spoz.
13. Sreda — Anton Padovanski
14. Četrtek — Bazilij Veliki, škof
15. Petek — Vid, mučenec
16. Sobota — Benon, škof

TRETJA NEDELJA PO BINKOŠTII

"Bodite trezni in čujte . . . Ustavljajte se mu trdni v veri" (1 Peter, 8, 9).

Nedelja je v osmini praznika Jezusovega Srca. Goreče moramo prositi: Upodobi naša srca po svojem Srcu! Kot Bog pač, je imel Zveličar svoje srce vedno v oblasti. V sveti jezi je vzrojil, ampak meje ni prekorail, navadno ostal miren, ko bi bil vsak vzrojil. Hlapec ga udari v obraz, mirno mu odgovori. Za človeka nezapodadljivo. Vsaj poizkusiti moramo. Sv. Frančiška meni: "Kadar uprem svoje oči v Zveličarja, neha vznemirjenost." Človek spozna to resnico. "Zlo, kateremu se ne udamo, postane nam vprid," pravi Emerson. Ko se je Atenedor poslavljaj od Cezara, ga je opomnil: "Spomni se, Cezar, kadar te prime jeza, da ne rečeš in ne storiš ničesar, dokler nisi ponovil za-se vseh štirih in dvajset erk alfabeta." Tako poroča Plutarh.

Utrdbe so v modernem vojskovanju postale še večjega pomena. Rekli so, da je "stena na

zapadu" neprodorna. Teško je je bilo prodreti, neprodorna ni bila. Marsikaj se zdi nemogoče, pa se le doseže. V duhovnem svetu je najboljša utrdba zoper nasprotnika zveličanja po besedah Sv. Petra trdna vera. Dvoje mora vera imeti: prvič, meni, ostani trezen, ne izgubi glave, ne udajaj se krivemu nazoru, da ne izgrešiš poti, drugič, čuvaj, imej oči odprte, ker nasprotnik je priklenjen na verigo, ne more ugrizniti, ako se mu sam ne približaš.

Sv. Anton je bil mož trdne vere. Neustrašeno je stopil pred trinoga Ezelina in mu očital njegove grozote. Okoli stoječi so mislili, da ga bo Ezelino kar strl, ampak trinog je bil premagani, stopil je pred njega in ga poprosil, naj zanj moli. Kakšna zmaga trdne krščanske vere, kakšno delo, ako ostane kdo miren in ima sebe v oblasti!

Ni čuda, da je Sv. Anton znan kot čudodelnik, ker Bog poplača tako trdno vero, kadar se zna kodo obvladati in ostane miren. "Upodobi naša srca po svojem Srcu!"

NEUSPEH

"Kaj vam je rekel moj oče, ko ste mu povedali, da zaradi mene ne morete spati?"

"Ponudil mi je mesto nočne čuvarja v svoji tovarni."

Neki alkimist Brendel iz Londona se je obrnil do Rubensa in ga skušal pridobiti za

svoje načrte. Obljuboval je mojstru velik delež na dobičku, če bi mu dal sredstva za zgraditev laboratorija in potrebno opremo.

"S svojim predlogom prihajate na žalost prepozno," je menil Rubens z nasmeškom. "Med tem sem kamen modrosti s svojimi čopičem že davno našel!"

DR. FRANK T. GRILL ZDRAVNIK IN KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

IZSEL JE

VELIKI ANGLEŠKO-SLOVENSKI Besednjak

ki ga je spisal in izdal

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angleško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popraševali. Zdej je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTINNO \$5.00

kar je poslati z naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENC

1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

PETELIN IZVALIL PIŠČETA

To je Roger, 3 leta star Sumatra petelin, ki je bil prva Gail. Njegov oče je bil gospodar na kmetu v New Yorku. Roger je bil prvi, ki je vega petelina, je igral vlogo kokoši sedeča na jajcih in jih izvalil. Roger je dal palgra vlogo matere majhnim piščetom. Duševci se zanimajo za ta pojav deljene osebnosti.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Severne Amerike **Sedež: Joliet, Ill.** Inkomp. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naslovo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Častni predsednik: GEORGE STONICH, 403 Mason Ave., Joliet, Ill.
Predsednik: FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpredsednik: STEVE J. KOSAR, 6951 W. Oakdale Ave., Chicago 34, Illinois.
2. podpredsednik: KATHRINE BAYUK, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime Street, Joliet, Illinois
Zapisnikar: JOHN NEMANICH, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: JOSEPH KLEPEC, 903 Woodruf Rd., Joliet, Ill.
Duh. vodja: REV. MATTHEW KEBE, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., North Chicago, Illinois
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
MARY KOVAČIČ, 2456 So. Avers Ave., Chicago, Ill.
JOHN DENŠA, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega odseka: GABRIEL DRASLER, 519 — 10th St., Waukegan, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1944 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnin, poškodbin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrtilijon dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (cami) za odrasli oddelek. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

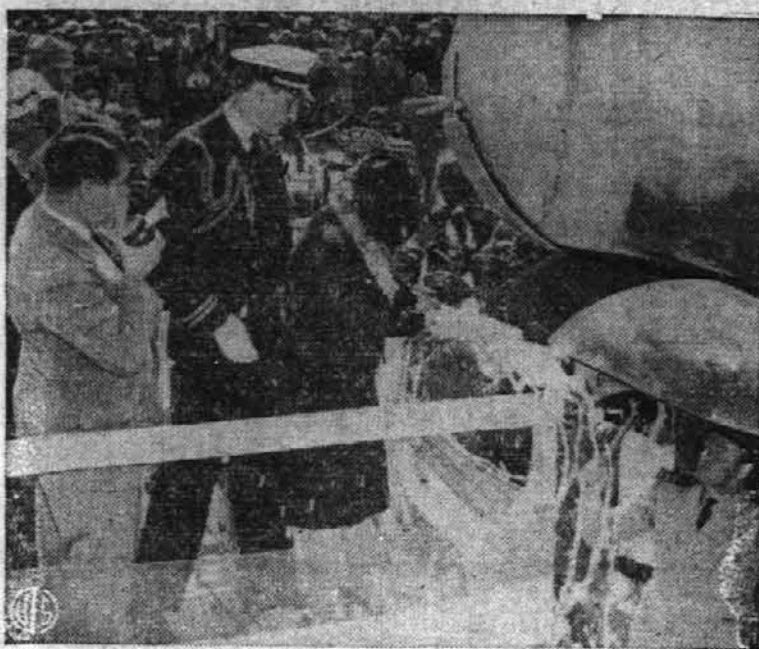
DSD je 124.46% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

ZDROBILA JO JE

Mrs. Truman, predsednikova žena, je devetkrat udarila s steklenico šampanjca po nosu nekoga armadnega letala, preden se ji je posrečilo, da jo je razbila. To je delala za vajo. Ko je bila potem poklicana krstiti v Washingtonu letalo, ki ga je Congressional Club podaril ameriški mornarici, je samo enkrat zamahnila s steklenico in jo takoj zdrobila. Častnik v desnem kotu spodaj ima pripravljeno kladivo za vsak slučaj.

GRKI NE GOVORE IN NE PIŠEJO VEČ STARE GRŠČINE

Borba za grški književni jezik v Grčiji je že stara. Gotovo ni splošno znano, da imajo Grki prav za prav dva jezika, ki se drug od drugega tako razlikujeta, da lahko enega dobro poznamo, pa drugega ne bomo razumeli.

Grški književni jezik se je razvil iz stare grščine. Imenujejo ga katarrevust. Poleg tega pa obstoji še ljudska govornica dimotiki. Oba načina govora obvlada le manjše število izobražencev. Večina prebivalstva pozna samo dimotiki. Razlika med književno grščino in ljudsko govornico je velika. Prava katarrevusa se uporablja samo za boljše književnost in znanstvena dela. Celotno novogrško pesništvo pa je pisano v ljudskem jeziku. Časopisje izhaja v mešanici obeh.

Na ta način pridemo do čudnega spoznanja, da večji del grškega ljudstva sploh ne more čitati knjig razen najnovejšega pesništva in delno časopisja. Da tu ne gre za malenkostne razlike, naj nam poka-

že nekaj primerov. V knjižni grščini je kruh "ardos". Če boš šel k peku in zahteval "ardos", ne boš dobil ničesar, odnosno boš moral z znaki dopovedati, da hočeš kruh. Reči boš moral, da bi rad "psomi", pa boš dobil kruh. V knjižnem jeziku je vino "oinos" kakor v stari grščini, v gostini pa moras zahtevati "krasi".

Razlog za take velike razlike je v tem, da je živela katarrevusa zadnje tisočletje samo za samostanskimi zidovi in pri učenjakih. Ljudska govornica pa je bila izpostavljena neštetim vplivom tujih narodov, ki so prihajali na grška tla. Največ sledov so zapustili v grškem jeziku Fenečani in Turki. Do sporov za jezik je prišlo pred 120 leti, ko je neka stranka po postanku nove grške države zahtevala, naj se dimotiki, torej ljudska govornica, zatre in naj se katarrevusa povsod uvede kot uradna grška govornica. Od takrat so v Grčiji borbe za enoten jezik, ki še danes niso končane.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

ljati kaj tako strašnega, četudi sem že prej brala članke, ki so jih spisali taki, ki so ujetnike videli. Izgleda, da jih je moralo biti v tem taborišču kakih 40,000, toda tedaj, ko so ga Amerikanci zavzeli, jih je ostalo samo še kakih 20,000. To so bili ujetniki vseh narodnosti, Poljaki, Rusi, Zidje in kdo ve, kateri drugi še.

Tisti, ki so bili bolehnii, ko so bili ujeti, so bili umorjeni nemudoma. Obdržali so samo tiste, ki so lahko opravljali kako delo. Vsak dan so morali napraviti predpisano količino municije, ali pa so bili kaznovani. Njihova edina hrana je bila juha pa čisto malo kruha in margarina. Pravijo, da bi bili že davno prej pomrli, ko bi ne bilo zabojčkov od Rdečega križa.

Pregledali smo si smrtno hišo, kakor jo imenujejo ujetniki. Na nekem dvorišču zunaj so imeli njihovi mučitelji leseno ogrodje, ki so ga uporabljali, da so obešali tam tože, pozneje pa so njihova trupla sežgali. Pripovedujejo, da so jim vrgli zanjko okoli vratu, jih z vrvjo potegnili kvišku, potem pa so jim zaklicali z Bogom in naj v njihovem imenu pozdravijo "Jezusa Kristusa". Tudi v kleti so imeli prostor opremljen za obešanje ljudi, in neko leseno napravo, s katero so jih pretepali do smrti. V istem prostoru je bilo tudi nekako dvigalo, kamor so naložili mrtva telesa in jih spravili gori, kjer so jih sežigali. V sobi za sežiganje je bilo dvanaest velikih peči (oven) vzdanih v steno. Tam so devali

nekim židovskim ujetnikom, ki zna nemško in sem ga skoraj povsem razumela. Njega so ujele v Parizu pred štirimi leti, z njim pa tisoč drugih. Zda j jih je od vseh teh ostalo še devetnajst.

Včeraj sem prejela nekaj pisem od raznih sorodnikov. Sedaj bo treba iti večerjat. Danes sem bila pri maši in sem se spomnila Vas vseh v molitvi in pri sv. obhajilu. Pozdravljam vse skupaj.

Theresa.

DOGODBICE

LLOYD GEORGE je bil dolgo časa za tajnika pri nekem odvetniku, preden se je posvetil politiki.

Silno rad je pri nastopih hitro menjal svoje misli.

Nekoč ga je opozoril na to njegov šef, odvetnik:

"Vi prehitro govorite in polovica poslušalcev vas potlej sploh ne razume."

"To dobro vem," je odgovoril Lloyd George, "računam pa, da me bodo prav tisti, ki me ne razumejo, spravili v poslansko zbornico."

FRANCOSKI KRALJ Henrik IV. (1589 do 1610) se je

kaj rad norčeval iz ljudi, ki so se zanimali za vse prej kakor za svojo stroko.

Nekoč mu je njegov krojač prinesel knjižico s pravili, po njegovem mnenju zelo koristnimi za državo. Kralj je pa svojemu služabniku velel:

"Pokličite k meni mojega pribočnika, da mi bo umeril obleko, kajti moj krojač se je začel baviti z državnimi vprašanji..."

ALEKSANDER DUMAS starejši (1802 — 1817) je bil zaradi svoje izredne vjudnosti nasproti damam posebno priljubljen. V neki večerni družbi so se pogovarjali o ženskah in Dumas je dejal:

V mojih očeh so vse ženske lepoticke; grdih sploh ne poznam in vse so angeli."

Tedaj je menila neka dama:

"To je gotovo pretirano; pač nihče ne bi mogel trditi, da je n. pr. na meni kaj angleškega."

Pri teh besedah je pokazala na svoj nos, prekratek in predebel, ki jo je delal kar grdo.

Pisatelj je pa odrezavo odgovoril:

"Pač madam, tudi vi ste angel, samo da ste si takrat, ko ste padli z neba, malo nos potolkli."

— New York, N. Y. — Tokijska radio postaja je objavila, da je japonski poslanik, ki je bil do poloma v Nemčiji došel s svojim obojem, ki šteje do 150 oseb v Moskvo. Vrača se baje preko Rusije na Japonsko.

PRODAM

5-nadstropno apartment hišo, centralna kurjava, široka lota. Nahaja se blizu Millard Ave. in Cermak Rd. Cena je \$14,000;

3-stanovanjsko zidano hišo, centralna kurjava. Nahaja se na 21. Pl. pol bloka od Pulaski Road. Cena je \$9,700;

4-sobni "cottage", 14 let star, centralna kurjava. Nahaja se na Springfield Ave. in 30. cesti. Cena je \$7,700.

5-stanovanjsko zidano hišo, za 2 kari garage. Mesečna najemina donša \$200. Nahaja se na 26. cesti in Springfield. Cena je \$9,800;

3-stanovanjsko zidano hišo; centralna kurjava; najemina \$140 na mesec. Nahaja se na Millard Ave. Cena je \$9,950;

Za pojasnila se obrnite na

ANTON JORDAN
3741 W. 26th Street, Chicago, Ill. Telefon Crawford 3838.

POSOSILA NA PRVE VKNJIŽBE na hiše, ki jih prenavljate, ali na refinanciranja. — Zmerne obresti **KORUNA** Savings and Loan Association 2832 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. Rockwell 0538

POSUSAJTE

jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagi. —

USTAVITE TISTO SRBEČILO

Braxon Paste nudi takojšnjo pomoč za srbečo kožo, koristno za zdravljenje "Athletes foot", garje, ml. in en lonček se vam bo poslal po poštnem povzetju. Denar se vrne, ako ne bo popolnoma zadovoljivo.

"brivsko srbečilo" mozzlje in druge manjše motnje na koži. Braxon Paste je zelo zdravilno mazilo, ki je brez duha, ne umaže, lahko uporabljivo in ne potrebuje obvez. To je formula nekoga čičakega lekarnarja z 20 letno izkušnjo. Pošljite en dolar, za navadni lonček, ali pa \$1.75 za lonček dvojne velikosti na BRAXON CO., 322 So. Clark St., Dept. A, Chicago.

Pristopite k DR. SV. JOZEFA,

štej. 53, K. S. K. J.

V WAUKEGAN, ILL.

Na razpolago imate razne vrste zavarovalnine. — Člani se sprejemajo od 16. do 55. leta.

FRANK JERINA, predsednik. JOSEPH ZORC, tajnik. 1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill. ANTON BESPALC, SR., blag.

DRUŠTVO SV. VIDA

štej. 25, KSKJ.

CLEVELAND, OHIO

Odbor za leto 1942: Predsednik: Anton Strnisa; Tajnik: Jos. J. Nemanich, 7505 Myron Ave. Blagajnik: Louis Kraje.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Assessment se prične pobirati ob 1:00. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu. V društvo se sprejemajo katoličani od 16. do 60. leta v odrasli oddelek; v mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Investirajte svoj denar v vojne bonde! Pomagajte svoji deželi do zmage!

Dopisi lokalnih društev

DRUŠTVO SV. DRUŽINE ŠT. 11 DSD Pittsburgh, Pa.

Članstvo se opozarja da v mesecu juniju plača društvu pripadajoče prispevke ne kasneje kot 24. junija, kajti društvene knjige morajo biti pregledane že na 1. julija, da bodo mogli nadzorniki poročati na seji 8. julija o društvenem poslovanju.

Seveda, ta opomin se tiče le onih, kateri ne prihajajo na seje, takih pa je okoli 90 odstotkov. Prosim, da to upoštevate. Vse članstvo pozdravlja

Tajnik.

TO IN ONO

VOJAKI PRIDELUJEJO ŽIVILA

Na otokih Guam, Tinian in Saipan je že vse polno Victory vrtov, zadosti, da lahko zalagajo s svežo zelenjavo vse otoke v tistem delu Pacifika in celo Zedinjene države, če bi nam začelo resno primanjkovati živil. Te vrtove obdelujejo ameriški vojaki sami. Predno bo konec leta, se bo njihov pridelek potrojil. Razen tega naši vojaki tam nalovijo v dveh ali treh urah do 1,000 funtov rib na dan. Nadalje je mornarica ukrenila, da bo začela mlekarstvo na Guam. Sto krav in dva bika je že na potu tja. Mleko bo za vojaške bolnišnice. Kokoši, ki jih že sedaj redijo po nekaterih tamkajšnjih oporiščih, jih pa zalagajo z jajci.

Omenjeni vrtovi so včasih tu in tam malo poštepani, kadar pride do kakega manjšega spopada na njih. Vojaki, ki de-

lajo s traktorji, morajo vedno imeti pri sebi karbinke. Najmanj 24 Japoncev je že bilo ubitih na vrtovih na Guam.

Kar pa se tiče kokoši na tem otoku, vodijo naši vojaki natančne zapise, koliko jajc znese vsaka. Če se jim zdi, da katera ne izpolnjuje zadosti vestno svojih dolžnosti, jo postavijo pred vojno sodišče in obsodijo na smrt. Ko pride takala kura potem v nedeljo pečena na mizo, ji je pa žal, zakaj se ni prej bolj podvžala.

KONCERT GDČ. NOVAKOVE

Cleveland, O. — Miss Bernice Novak je priredila v nedeljo 3. jun. svoj prvi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Miss Novak je hčer družine Mr. in Mrs. John Novak, 9414 Yale Ave. in vnučkinja Kremzarjeve družine. Na vspredu so bile lepe slovenske kot tudi klasične pesmi- ce.

V DETELJI

Britiški časopisi poročajo, da Willi Messerschmidt, daleč na okrog sloveči nemški načrtni risar aeroplanov, živi razkošno življenje v lepo opremljenem stanovanju v gosposkem delu Londona, četudi je vojni ujetnik. Enkrat na teden gre v gledališče in se vozi v dragem avtomobilu ter ima posebne stražnike, ki ga vedno spremlja.

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

Da, gospodična Bergmann mi čita slabo. Vedno se solzi in že je ginjena do solz, kadar čita: "Mladenici je zagledal svojo rodno mesto v žaru večernega sonca!" — Rožamarija zna vsaj čitati, kadar hoče. In s kom se naj kneginja ves božji dan razgovarja?

Povabili so mlajšo sestro kneginje, da ji dela družino. Ta je sicer prišla, pa že čez teden dni je odpotovala, češ da mora k zobozdravniku. — Toda gospodična Bergmann je zaupala šivilji Roziki, da je prisluškovala razgovoru obeh dam. Pri tej priliki je mlajša sestra rekla starejši: "Mar meni, da boš z menoj slepomišla kot s tvojo navno Rožamarijo!"

Naposled je vendarle prišla pomlad. Neizrečeno ljubka in prijetna je! Toda Rožamarija jo more uživati le skozi okno. Preostaja ji komaj toliko časa, da more dnevno malo v park na oddih ali pa se za kratko urico pelje na izprehod v dolino. — Kneginje ne morejo niti v park ponesti. Prikazali so se sumljivi simptomi, ki vzbujajo bojazen in tako mora ostati ves čas v sobi.

"Rožamarija ima nad vse nežne in spretne roke. Čita lahko po cele ure. Z rahlim božanjem po čelu in po rokah lahko pričara spanec ter zna izginiti kot senca, kadar je dovršila svojo nalogo. Rožamarija je postala kneginji nenadomestljiva.

Že smo v početku julija! Polja že žare v zlati krasoti. Hruške in jabolka že rde in vrtnice ocveto v enem dnevu. Često pridre strahovite nevihte in nikdar se ni toliko čulo o vžigajoči strelji, kot ravno v tem letu.

Danes je nebo temnosinje. Že navsezgodaj je tako mirno, da se celo v kneževi polletni sobi, kjer se pojavljajo henehoma kakšna sapica, ne zgame nobena zavesa. Rožamarija sedi na očetovem, z usnjem prevlečenim divanom. Pravkar je prinesla šopek vrtnic za knezovo pisalno mizo. Oče jo ves zaskrbljen pogleda in vzdihne. Vedno huje se izpreminja njegov otrok, od dne do dne bolj blede.

"Ti se mnogo žrtvuješ, Rožamarija, in se moraš odreči trenutno vsaki zabavi. Kako malo imaš vendar od svoje mladosti! Toda osrečuje me zavest, da si mami nenadomestljiva!"

Rožamarija se nasmehne. Ob tem nasmehu se vidi le konci njenih krasnih zobov. Knez se vselje vzmernirja, kadar vidi ta nasmeh. On dobro slutiti, da se za tem nekaj skriva, kar mu povzroča dušni nemir.

"Ko mine poletje, bomo morali zate nekaj posebno lepega iztuhtati. V Berlinu že ne dobiš rdečih lic. Veš, kaj imam v mislih? Poiskali ti bomo lepo gnezdece na rivieri, ob obali sinjega morja. Tam hočemo najeti prihodnjo zimo zate in za Miss Granger majhno vilo. Tedaj šele boš spoznala pravo pomlad! Kaj porečeš k temu? — In kako se ti sicer godi? Ali se še pojavlja omedlevica?"

"Hvala, papa! Omedlevica? ... Da, včasih, v hudi vročini. Toda nič se ne boj! Nočem s tem vzmernirati mame. Brž ko začutim, da se me hoče lotiti, takoj odidem v svojo sobo. Mama ima zelo slabe živce. Hudo se boji nevihte. In ne vem, če je danes ne bomo dobili, ker je tako neizrečeno soparno."

Zdajci vstane Rožamarija, stopi k očetju, ga objame od zadaj ter ga poljubi na lice. Potem pa se poda k svojemu težkemu dnevnemu poslu.

"Kako osamljen je vendar človek, kako hudo osamljen! Četudi imamo človeka, katerega ljubimo, čeprav iztezamo roke za njim, ga vendar ne moremo doseči. Vsak mora ostati na svoji zvezdi!" Tako razmišlja Rožamarija.

Postelja, v kateri leži kneginja, je opremljena z nebom in stoji v sredini sobe. Danes je okoli nje pravo skladišče oblek.

Gospodična Bergmann, Klara in Liza, sobarica Rožamarije, jih prinašajo iz predsobe z obema rokama ter jih odlagajo kamorkoli. Po divanu, stoleh, na omaricah. Je kakor ob selitvi! Vse, kar prineso, morajo podati kneginji v posteljo. Ta vse poduha ter nato ukaže: "To tudi!" Potem to krojaško umetnino zopet odložijo. Rožamarija stoji nekaj časa neopažena v tej zmešnjavi svilenih kril in ogrinjal, dokler ne zavpije kneginja: "Prosim te, Rožamarija, zgani se tudi ti malo! Jaz vendar ne morem večno ležati sredi te ropotije!"

"Dobro jutro mama! Prav rada, če bi le vedela, zakaj gre! Najpoprej hočem urediti tvoje blazine."

Ko to opravi, ji ponudi kneginja obleko ter reče: "Povohaj sama! ... Ali ne smrdi nesramno po vrtnicah? Ta neznosni vonj po starih ovenelih rožnih listih!"

"Da, mama! To prihaja od te prelepe, stare omare. Pravijo, da je obložena z rožnim lesom. Gospodična Bergmann mi je včasih dovolila, da sem kot otrok smela poduhati v njo. To me je vselej zelo vzradostilo."

"Jaz pa mrzim ta vonj! Pa se tudi nikakor ne strinja z mojo novo perzijsko vonjavo. Če bi obešala svojo obleko še nadalje v to omaro, bi izgubila svoj vonj in staro rožno listje bi znova oživelo."

Tvoja nova vonjava je zelo čudna! In hudo opojna je, mama! Z rožami se seveda ne strinja. Jaz mislim, da je preopojna. Ali je ne bi hotela upustiti? Ostanj vendar rajši pri rožah!"

"To pa že ne! Rožamarija, prepričala sem se, da se ta omara ne bo več spametovala. Vse mora iz nje in tudi omara sama mora izginiti."

"Toda, mama, ta je vendar priraščena!"

"Ah, potem jo bo pa treba odbiti!"

"Ali ni škoda? Toliko se da v njo shraniti. Zelo udobna in uporabna je!"

"Jaz pa pravim, da je to pošast, stara barka! Njen duh mi razburja živce! Vzemij jo, Rožamarija, če jo hočeš imeti, toda ne blagovoli mi priti preblizu, kadar boš nosila obleko iz te omare! Liza, kaj stopate po čipkah ko krava! Ali ne vidite, da jih vleče za seboj?"

Rožamarija si oddahne. Mama je za ves dan oskrbljena. Ni se ji treba ukvarjati z zoparno, dolgo, blede, slabo oblečeno in dolgočasno Rožamarijo. Kneginja ukazuje in pregleduje svoje obleke. In strašna dnevna borba z dolgočasnim zmajem je že zjutraj končana.

Ko pridejo v predsobo sluga, da odneso omaro, ki stoji tam, zapro vrata do sobe, v kateri leži kneginja. Šest mož ne zadočuje. Mora jih priti osem, da premaknejo tega starega, trmastega orjaka. Gotovo ga je dala zgraditi kakšna dama, ki ni bila prijateljica izprememb in ki je tudi na vrtu, ob svojih počivališčih, dala postaviti klopi iz kamna. Niti nog nima ta velikan, marveč stoji na svojih temnih, izrezljanih letvah kar na tleh. Ves dan imajo dela s to omaro. Hudo so ji raztrgali spodnje letve ter jo kakor ubitega velikana s pomočjo valjev vlečejo po hodniku tja v kraljestvo Rožamarije. Ves ta trušč, sopihanje delavcev, pestra šara katero bo težko drugod shraniti, nikakor ne vzmernirja maminih živcev, še nasprotno, to ji je prijetno razvedrilo. — Po končanem delu v predsobi odpre Rožamarija zopet na stežaj vrata do predsobe. Zdaj se vidi, da so svoj čas tapecirali steno okoli te velikanške omare. Na izpraznjenem mestu se je prikazala sivomodra ploskev z naslikanimi vrtnicami. Omara jih je tako dobro ščitila, da so barve še kot bi bile sveže.

"Tu bo treba tapecirati," odloči kneginja.

"To je pa škoda! Po tem lepem vzorcu bi se dala cela soba prav lepo slikati," predlaga Rožamarija.

(Dalje prihodnjik)

GRADUATE NURSES

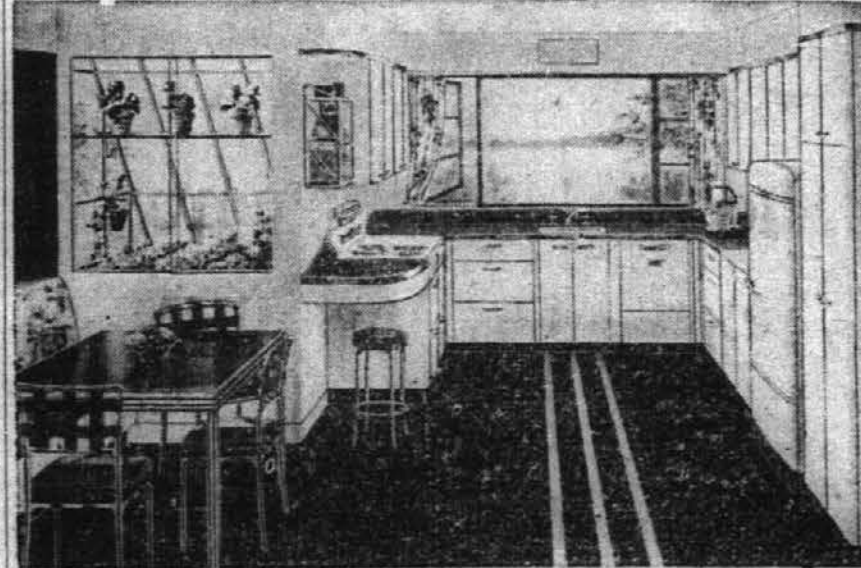
For general duty. This organization offers splendid present and post-war opportunity to nurses with executive ability and interested in medical welfare. We are located in principal key cities and are rapidly expanding. Good salary while learning our methods of treatment, with advancement as ability progresses.

SAMARITAN TREATMENT

6231 SHERIDAN RD. ROGERS PARK 0981

Hotpoint!

ELECTRIC KITCHENS

Ranges — Refrigerators — Wash Machines — Cabinet Sinks — in tako dalje.

NAZANJAMO

da smo pooblašteni prodajalci "HOTPOINT" izdelkov, ki jih izdeluje

EDISON GENERAL ELECTRIC APPLIANCE CO.

HOT POINT Dependability Assured by 40 Years Experience.

Za omenjene predmete sprejemamo naročila že sedaj pod ugodnimi pogoji. Pridite, da vam pokažemo slike in pojasnimo ugodnost uporabe istih. Naročila se bodo dostavljala po vrsti.

MEDEN'S HARDWARE

1804 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.
Tel. Seeley 7838

Imeli bomo v zalogi GENERAL ELECTRIC RADIOS

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine jamči Vam in Vašim otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 129.91%

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki ... Posluje že 51. leto.
Članstvo: 39,800, Premoženje: okrog \$6,000,000

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošten in nadasolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškode, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporna organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD V LASTNEM POSLOPU

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

OGLASI V "AMER. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEH.

Pisano polje

J. M. Trunk

Hitler mrtev? Mogoče. Preved so kričali, da je padel v borbi zoper boljše življenje. Se med svetnike lahko pride, ako je tako. Nemci se pripravljajo že prvi dan. Kaj, ko bi kdo malo pošepal na Irsko, ali se ozrl po Ameriki? Jutri se lahko vsa jeza poleže. Kričanje proti boljše življenju je bilo kričanje zoper — Slovane, i ništa više. Ponudili so mir Angležem in Amerikancem, Rusom ne. Saj vidite. Se je alianca držala. Ali bo jutri tudi? Marshal Rundstedt je takoj hudo gladil brade Angležem in Amerikancem, češ, isti Nordijski smo, čemu bi se med seboj lasali? Ali vidite, kam pes tace moli? In mislite, da tako brenkanje na nordijsko struno naleti na gluha angleška in ameriška ušesa? Mudilo se je Amerikancem v Berlin, le Rus je zagrmel: stoj! In mudilo se je Angležem v Trst, v Gorico, Celovec, na Dunaj tudi se jim mudi, kakor je bilo videti v San Franciscu, ko so Rusi tam postavili vlado, pa niso nikogar vprašali. Počakajte na jutri, utegnute še marsikaj doživeti proti — boljše življenju!

Dobro je le, da se je med Slovani začelo vsaj daniti.

Valera je šel in izrazil sožalje nad smrtjo (??) Hitlerja. Angleži so ogorčeni. Politična zadeva. Vse kaj več je za tem, ako je Hitler res mrtev. Hitler bi bil lahko zadavil pol sveta, na Irskem bi bili za njim tečili solze, in to spada v območje najresnejših moralnih načel o odgovornosti, o kakršni je govoril tudi papež, ampak tu imajo neki z voskom zamašena ušesa.

V senatu je bila majčkena rabuka, ko je šlo za nekaj ladij. Vojna je še z Japonci, še trda bo. Pa je le padla beseda, da je treba že zdaj ladij, ker bo še druga vojna, in ta drugi je danes — aliiranec. Kdo? Saj niste klade! Slovani, stojte opasanih ledij. Na palico tudi ne pozabite. Pri vroči debati pade nekaj, kar se ne da več zatreti.

Še smo do ušes v fevdalni dobi. Tedaj so bili grbi v navadi. Kako so zijali! Ali naj še v moderni dobi zijajo? Vsaj grbe še narejamo, da bi zijali. Grb se blesti in v grbu je zapisano: "Justitia et pax — pravičnost in mir." Kako lepo, kako brunno. Kako pa je dejansko, v realnosti? Slovencem ponujajo hudo brunno pravičnost in mir. Eh ... er ... pravičnost je izginita kakor kafra, mir pa je mir na mirodvoru, kjer je živa le — smrt! Upajmo, da pride do pravičnosti in do miru brez tistih fevdalnih grbov.

Molotova obirajo kakor škoric češnje. Reče tako, pa sumijo, reče drugače, pa skačejo. Ni čuda, da ne razumejo te nove špraha, ker ta jezik se je prvič pojavil v zgodovini sveta. Slovanski ali ruski jezik? Še Slovani sami so pri jeziku iz Moskve vrlo sumljivi, nezaupni. Eh ... er ... siten je ta jezik, ko govori nekdo iz Moskve, iz Dublina pa nihče ne govori. Razumete?

O prejšnjih in sedanjih razmerah v Nemčiji vidim sodbo ameriškega dopisnika. Hudo osasta je, pa bo zadela. Mnogi Nemci niso bili za Hitlerja, zganili se pa zoper njega niso, niti prej, niti zdaj, kriv toraj ni le Hitler.

Nadškof Groeber v Friburgu je izdal pastirsko pismo. Pravi, da je bilo hudo, ko je bila vsa nemška javnost prav nora, vsak

odpor toraj skoroda nemogoč. Bodimo pravični, proti norcem je težko kaj početi. Glede odgovornosti, ko je vse drvelo s Hitlerjem, je pa malo drugače. Kaj naj človek reče, ko kdo moli za Hitlerja, ker tako regimentno mori Poljake kar na debelo?? To je huda roba.

Lepo je od nadškofa Groebera, da prizna vsaj nekaj krivde, ko pravi: "In the eyes of God at least, however, we bear quite a bit of responsibility." Pravijo, da je spoznanje krivde prvi korak za popoljšanje. Upajmo tako. Ker je norih sanj konec, se morda povrne razsodnost.

Alka-Seltzer

HAVE you tried Alka-Seltzer for Gas in Stomach, Sour Stomach, "Morning After" and Cold Distress? If not, why not? Pleasant, prompt in action, effective. Thirty cents and Sixty cents.

DR. MILES' NERVINE

FOR relief from Functional Nervous Disturbances such as Sleeplessness, Crankiness, Excitability, Nervous Headache and Nervous Indigestion. Tablets 35c and 75c, Liquid 25c and 50c. Read directions and use only as directed.

DR. MILES' ANTI-PAIN PILLS

A SINGLE Dr. Miles' Anti-Pain Pill often relieves Headache, Muscular Pains or Functional Monthly Pains — 25 for 35c, 125 for \$1.00. Get them at your drug store. Read directions and use only as directed.

3 SIMPLE STEPS To RELIEVE That Dull, Ache-All-Over Feeling of a

COLD

Alka-Seltzer A B C METHOD

- Alka-Seltzer, start taking it at once to relieve the Dull, Aching Head, and the Stiff, Sore Muscles.
- Be careful, avoid drafts and sudden changes in temperature. Rest — preferably in bed. Keep warm, eat sensibly, drink plenty of water or fruit juices. Be sure to get enough Vitamins.
- Comfort your Sore, Raspy Throat, if caused by the cold, by gargling with Alka-Seltzer. If fever develops, or symptoms become more acute call your doctor.

ALKA-SELTZER is a pain relieving, alkalizing tablet, pleasant to take, and unusually effective in action.

Take it for Headache, Muscular Pains and for Indigestion, Gas in Stomach, when caused by excess stomach acid.

At your drug store — Large package 60¢, Small package 30¢, by the glass at soda fountains.

DR. JOHN J. SMETANA OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Ave. Telephone Canal 0523

Uradne ure: Vsak dan od 9:30 do 8:30 zvečer. Ob sredah od 9:30 do 1:00 popoldne; ob sobotah od 9:30 do 7:00 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER Dentist

2159 West Cermak Road (ogel Leavitt St.) CHICAGO, ILL.

Telefon Canal 3817

BUY EXTRA BONDS